

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 26 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

1-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyiltatór hora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 567.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szombat, február 6.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Delegációs napok.
Aradmegye veszedelme.
A jövő évi utcakövesések.
A kereskedők országos szervezkedése.
A háború kezdete.
Az aradi gyermektelen.
Polgárok a tisztokért.
A véres havelok.
A város kölesénei.
Árverés egy képviselő hagyatékára.
Lelekozott henvedkapitány.
Tisztelgések a főkapitánynál.
Halállal fenyegetett bíró.
A menyasszony nővére.
Tárcsa: A gyilkos. Irta: Juskevics S.
Regény-Csarnok: Az Antikrisztus csodái.
Irta: Lagerlöf Zelma.

Delegációs napok.

Arad, február 5.

Álmosan, csöndesen telik le a magyar politika szünete, a melynek végére a parlamenti békét várják, vagy legalább is fordulatot remélnek.

Bécsből még mindig nem érkezik a várva-várt szenzáció. A delegációkban a vétő jog-ról vitatkoztak s csak nem akarnak olyasmit mondani, ami például Lengyel Zoltán népszerűségét emelhetné. Nem is érzik szükségét annak, hogy Lengyel Zoltánt vagy Holló Lajost megnyugtassák, ami egyébként igazán nem fontos dolog.

A vétő-jogról szólva, ide iktatjuk az

adomát, a melyet ma egyes politikusok arra alkalmaztak:

A magyar nemzet sebesülten sajog. Golyó van a gyomrában. Az obstrukció golyója. A híres kuruzsló, a nagy Ugron Gábor az életért viaskodó sebesült füléhez hajol és kérdi a delegációban:

— Hisz-e ön az osztrák császár vétő-jogában a pápa választásokon?

Mire így szól a sebesült:

— Nekem golyó van a gyomromban és ő kérdi, hogy hiszek-e az osztrák császár vétő jogában?

És mialatt Bécsben ilyen unalmasan, hömpölyög a delegáció munkája, ide haza is, mintha befagytak volna az események. A pártklubokban csak a pártszolgák üldögélnek és úgy mondják, hogy a mainál unalmasabb viszonyok még nem voltak. A nagy nyári zivatar után jól esik nekik is egy kis csendes idő.

A mai nap egyébként a magyar delegáció munkájában is rövid szünetet jelentett. A fontosabb előterjesztések megvizsgálására kiküldött albizottságok közül ma egyik se ülésezett. A nap folyamán csak két kisebb albizottság ült össze. A hadügyi albizottság kiküldött szűkebb albizottsága a hadügyminiszteriumban, Jekelfalussy altábornagy hivatalos helyiségében jött össze, hogy a hadsereg dislokációjának ügyét megvizsgálja. A delegáció tagjai egy óra alatt végeztek ezzel a munkával.

Délután öt órakor a zárószámadási al-

bizottság vizsgálta meg a közös számszéli előterjesztéseit.

Holnap délre a tengerészeti albizottságot hívták össze. Ennek ülésén Spaun tengernagyot kétségen kívül nyilatkozattételre fogják bírni a flotta viszonyai felől, és az újabb nagy csatahajó építésének költségeire vonatkozólag.

Ily apróbb eseményekkel telnek a magyar politikusok bécsi delegációs napjai. Pedig mára nagy eseményeket vártak abból, hogy tegnap — a mint ismeretes — Beck tábornagy volt kihallgatáson az uralkodónál.

Ez az audiencia két óránál tovább tartott s a külső körülményei is nagyon érdekesekek voltak. Beck a Burg hátulsó lépcsőjét ment az uralkodóhoz s kihallgatása alatt háromszor ment udvari futár a hadügyminiszteriumba. A vezérkari főnök a királytól egyenesen a közös hadügyminiszteriumba ment s az egész délutánt ott töltötte a hadügyminiszter és két osztályfőnök társaságában.

Azt beszéltek, hogy ma Körber miniszterelnök és Pitreich hadügyminiszter kerülnek magánkihallgatásra a királyhoz, azonban ez nem következett be. Az újabb jóvendülés az, hogy szerdára három magyar politikust is meghívják magánkihallgatásra. Be akarja várni az udvar a hadügyminiszter hétfői nyilatkozatának a hatását s akkor véglegesen dönt.

Ez se nagyon valószínű. Tisza István már nincs Bécsben; délután három órakor,

A gyilkos.

Irta: Juskevics S.

— Ugy ám, így esett a dolog, szóló Mihály, a sírásó.

Egyéb látványossága mellett volt a városunknak, amely csak akkor kezdett fejlődni, egy kutya, éppen a zsidó kórház köz lében.

Az öreg emberek azt beszélték, hogy ezt a kutat ájtatos törökök furatták valamely befolyásos hitsorsosnak az emlékére. De mikor a törököket kiszorították innen, a kut is hirhedtté lett. A sok mendemondának meg az lett a vége, hogy a buta nép már nem ivott a vízből és még nappal is csak félve haladt el mellette. Volt az akkori vízfordók közt egy öreg ember, akit semmiféle mesével sem lehetett megfélemlíteni. A vén ember idegen volt, litvániai, Nuchimnak hívták, egészséges volt, mint a medve és haragos, mint a veréb. Ennek a Nuchimnak volt egy egyetlen fia, aki ötven esztendő volt s akinek csufaságból lánynevet adtak a születésekor; Leibának nevezték. Később az emberek jóvá tették ezt a tévedést és amikor már ötven esztendő volt, elnevezték Leibacskának.

Ennél a Leibacskánál szerencsétlenebb embert még soha életemben sem láttam. Sehogysem hasonlított az apjához, az óriáshoz. Nuchim hatalmas, rettenthetetlen öreg volt, akitől rettegték a legbátrabbak s legerősebbek is. Leibacsk a kicsiny, igénytelen emberke volt s féltékeny, mint egy háromesztendő gyermek. Kicsi

volt a mindig pislogó szeme, a keze; gyér volt a szakála s vékony volt a ferde vállán pihenő nyaka. Az apának mindenben szerencséje volt. Leibacskának ellenben olyan felesége volt, amelyet még a legnagyobb ellenségemnek sem kívánok. Leibacskának tizenegy élő gyermeke volt és ez a család bátran szolgálhatott a városban annak a példájul hogy az ártatlan embert is érheti büntetés.

Leibacsk a hegedős volt, de a bal kezével játszott, mert születésétől kezdve balkezes volt. Igaz, nem játszott valami híresen, de a zsidó lakoda mak mégsem tudtak volna nélküle lenni, ha még a balkezével sem játszott volna.

Ő volt a primhegedűse a Smerl lakodalmi zenekarának. Smerl, a görbe, egyetlen zsidaja volt a városunknak s az egyik szemének a helyén piszkos fekete tapaszt viselt.

És ennél a Smerlnél dolgozott Leibacsk a. Valóságos kényszermunka volt ez. Három órakor már együtt voltak a teremben s várták a menyasszonyt, akinek az érkezésével a játék megkezdődött s másnap reggel, de sokszor este ért véget. Alig, hogy bekaphattak egy két falatot. Ejjeli tizenkét óra felé következett aztán az ünnepélyes pillanat. Hogy irjam le ezt? Hogyan mondjam el, mint emelkedett fel a tiszteletreméltó Smerl a helyéről, ahoan mint egy félszemű sas szemléte a vidám fiatalságot s mint intette oda Leibacskát a maga helyére? Amikor aztán Leibacsk a óvatosan leült a Smerl székének szélére, ő maga kalappal a kezében gyűjtést rendezett a gavalérok közt. Smerl

ilyenkor mindenről megfeledkezett s mintha az egész élete belemerülne ebbe az egy szemébe, amely, csakhogy ki nem ugrott a maga helyéből, hogy bele mélyedjen minden egyesnek a szemébe. Ez alatt pedig Leibacsk a éhesen, álmosan ült és önfeledten valami szomorú dalt játszott, mintha a halk, panaszos hangokkal el akarná mondani mindenkinek, milyen rettenetes szomorú az élete.

Egy este, már a nyár a végét járta, a kórházi gyógyszerész elött egy padon a gondnok ült, a felügyelő meg a patikáros és halálra unták magukat. Én akkoriban a kórház halottas kamrájában szolgáltam és mint rendesen, most is velük voltam, mert úgy mint én senki sem tudta az urakat mulatni. Félrehúzódtam, mert félttem a rossz kedvüktől s különösen a gondnokot figyeltem, aki szinte dühöngött unalmában.

— Páholjuk el Mihályt, szóló hirtelen kegyetlenül s rám mutatott.

— Miért vernének meg? — kérdeztem óvatosan s nagyon megijedtem.

— Azért, mert megöl az unalom s ez szóraztatna egy keveset, felelt a gondnok.

— Majd elmondom, hogyan szórtam meg tizesztendő koromban a sorozás elől szóltam reszketve.

— Már hallottuk ezt a mesét. Mégis csak megverlek.

— Magam sem tudom, mire nem volnék képes ezen a szerencsétlen estén, szóló a patikáros.

nagy beteg anyósának látogatására Besztercére utazott. A miniszterelnök szerdai estéje: elmarad, pedig ez legalább összehozta volna a politikusokat, s akkor tán alkalom nyílt volna egyet-mást kisütöni a jövő eseményekről, a melyek képét most még teljes homály fedi. Hogy mi lesz, a mire a delegáció ülései véget érnek, arra nézve a politikusok most is csak annyit tudnak, mint az ülések kezdete előtt.

(*)

Aradmegye veszedelme.

(A seprősi és a talpasi zendülés. — Miért késik a főltárgyalás? — Ostrom a jegyző ellen. — Az erőszakos szocialisták.)

Arad, február 5.

Egy budapesti lapnak az aradmegyei szocialista-állapotokat ismertető cikke harmadik részében a seprősi és talpasi zendülés belső motívumaival foglalkozik a következőképpen:

A seprősi esetet közvetlenül a bíróválasztás idézte elő. Még 1901-ben heves küzdelem után Pervfloréán Nikát választották meg néhány szavazattal Matye Juon ellenében. Matye Pervfloriánnak régi személyes ellensége volt. A kisebbségben maradt párt megfélemberte a választást s a felebbezésnek hely is adatott.

Az új választást múlt évi május 7-ére tűzték ki. Pervflorián és Matye volt ismét a jelölt. A szavazás, mely délután két órakor ért véget, ismét Pervflorián javára dőlt el. A nép eddig a legnagyobb rendben viselkedett; a mint azonban az eredmény, a Matye párt vereségének híresztelése után, egyszerre váratlan esetre történt. A község háza körül nagy csoportban áldogáló tömeg nekirontott a község házához s be akart hatolni hogy a jegyzőt s a választási bizottságot agyonüsse. A község házához azonban kilenc csendőr volt kivényelve. Ezek szuronysegezve kiszorították az embereket az udvarról s a kapu előtt foglaltak helyet.

A nép erőszakos fellépésének magyarázata, hogy májusban már teljesen meg volt fertőzve szocializmussal s közöttük éppen Matye, a már másodszor bukott bírójelölt vitte a hangadó szerepet. A párt vereségét látták legyőzetésükben. Az izgatott nép azonban éppen nem respektálta a szuronyokat. Megrohanták a csendőröket s ki akarták csavarni kezükből a fegyvert. Ez a dulakodás néhány pillanatig tartott csupán; mert amikor az látták a csendőrök, hogy

komoly életveszedelemben forognak: sortűzet adtak. Kilenc fegyver dörrent el egyszerre.

A kép megváltozott. Emberek heverték a földön vérükben, halálra vált arcaival: a többiek meg hanyathomlok rohantak el, haza. Hat férfi és egy nő halt meg sebében; vagy tizenötven megsérültek. Másnap reggelre egy század gyulogság érkezett Seprőse s a katonaság teljes három hónapig tartotta megszállva a községet.

Ez a szomorú, véres eset azonban épen hatott kijózanítólag az oláh lakosságra. A bírói vizsgálat megindított nyomban. Harmincat helyezett vád alá az aradi törvényszék, akiket a felbujtás, a lázítás vétsége terhel. A főltárgyalás napja azonban még egyre késik. Ez adja pedig épp n a vesszőparipát a seprősi, de a környékbeli szocialisták alá is. Azt tartják, hogy ha meg mernék őket büntetni, már régen megleheték volna, de félnek az ő; a szocialisták hatalmától. Ezért késik.

A seprősi községi képviselőtestületben a szocialisták dominálnak s minden határozatnál az ő tetszésük vagy nem tetszésük dönt. Ha valamit keresztül akarnak vinni, a legképtelenebb dolgokat akár, azt keresztül is viszik, mert tetemes többségben vannak a csekély jöze rész fölött. Határozatot hoztak például egyszer arról is, hogy mivel ők szegények, mentessek fől az adózás alól. Persze, miután ennek felsőbb helyen foganatja nem lett, ugyanezen kérésüket írásba foglalták, aláírták vagy kétszázán a jegyzőjük kikerülésével, akiben nem bizakodtak, attól félve, hogy az majd nem terjeszti fel — egyenesen felküldötték kérvényüket a belügyminiszteriumba.

A talpasi eset, amely csak a minap — január 9-én — történt, még élénken emlékeztet. Ez a lázadás egyenesen a községi jegyző és irnok ellen volt szitva. A kivitelét előre meghányták-vetették a Népkörben, ahol azt is elhatározták, hogy ha a kiszemeltek szép szerével nem mennek, erőszakkal távolítják el; ha ellentállanak, agyonütik őket. Amint megtörtént, ugyanabban az időben a seprősi szocialisták is hasonló összeesküvést szöttek. A kivitel napját a véletlen játéka folytán ők is január 9-ére tették. Mindkét helyen a legnagyobb titokban folytak a dolgok, de egymás dolgáról kölcsönösen értesülve voltak; sőt tanácskoztak is. Ilyen tanácskozás folyt közvetlenül két nappal a talpasi zendülés kitűzött napja előtt, amikor a seprősiek a talpasiak hozzájárulásával előadták a saját felkelésük napját. Azon okból, hogy elég egyszerre egy helyen fellépni s ha a talpasiak tényleg elérték céljukat, akkor jön majd sorra Seprős. Addig várnak.

Az oláh nép eltévelyedését mi sem jellemzi jobban, mint ez a talpasi eset. Jegyzőjük,

Szelecsán János odaváló születésű, oláh származású ember s huszonnyolc év óta tölti be tisztét. Aradmegye legkötelelességtudóbb, leglelküimeretesebb jegyzőinek egyike, aki hivatala tudatában valóságos atyja, segítő és résztvevő barátja volt mindig a népnek. Közvetlenül a szocializmus beözönlése előtt valósággal a tenyerén is hordozta a lakosság, mert minden ügyesbajos dolgában okos tanácsadóra talált benne, csapásaiban, szomorúságában résztvevő társra. Egy év óta azonban ez a jelszó: *el a jegyzővel* mert nincs rá szükség. Lesz nekik emberük, aki féláron is elvégzi a jegyzői teendőket, vagy talán még alábbban is. Nyíltan azonban január 9-ig sohasem léptek fel ellene.

Ennek a napnak délelőtti történet tíz óra tájban, hogy megjelent a jegyzői irodában Lázár Pál, a szocialista-párt elnöke, tíz-tizenként társával. A jegyző éppen egy sürgős községi számadás elkészítésével volt elfoglalva. A sühanc Lázár azon kezdte, hogy egyenesen ráparancsolt a jegyzőre, írta nekik azonnal egy kérvényt, hogy a község költségén épített állami iskolát, ami után pár százalékot adoznak, vegye át a kormány, hogy ne terhelje a lakosságot. Persze, ez csak előre kieszelt ürügy volt arra, hogy beleköthessenek a jegyzőbe. Nem ez fájt Lázáréknak. Hanem az, hogy a jegyző, még mielőtt a Népkör létesült, ellenőriztette össze jövedeleiket s az, hogy nem engedte át a község háza egyik szobáját céljaiknak. Ezért forraltak boszút ellene.

A jegyző, bár ismerie a talpasi elvadult viszonyokat s Lázár erőszakos természetét, még sem gondolt arra, hogy most komoly veszedelemben forog élete. A kétkező felhívásra így felelt:

— Flaim, most elvagyok foglalva. Délig készen kell lennem ezzel a számolással. Hanem jöjjetek el délután, akkor megírom a kérvényt.

— Most akarjuk, azonnal, kiáltott Lázár a jegyzőhöz lépve s miután ez vonakodott, kivette kezéből a pennát, majd többen megragadták s kihurcolták szobájából.

Ugyanerre a sorsra jutott az irnok is. Ezután Lázárék, mint akik a legjobban elvégezték dolgukat, bezárták a község házat. A lakosság örömmámorban uszott, hogy ime, milyen egyszerűen lerázták a nyakukról a jegyzőt és az irnokot! A jegyző a kisjenői főszolgabíróhoz telefonált segítségért. Még aznap délután hat csendőr jött segítségére a talpasi csendőrörsnek; másnap reggel újabb hat. Megérkezett Meszlényi aradi királyi ügyész és Csukay Jenő kisjenői főbíró is, a vizsgálat megejtésére.

A község házába azonban, melynek környékét elborította a nép, be lévő zárva, nem

— Megvan! szolt a gondnok felugorva. Van egy eszmém. Ha Mihály öt perc alatt ki nem eszel valamit, levágom a szakállát. Vedd elő az órát, Mihály és számolj, szolt hidegen és kinyújtotta a kezét.

— Gondnok ur, szoltam keserves hangon, aztán... figyelni kezdtem. — Azt hiszem, jön valaki.

Fülni kezdünk mindannyian és csakugyan jött egy szárnalmas alak.

— Leibacska! szoltam megdöbbenve.

— Leibacska! kiáltott a három ur; hogy kerülsz te ide?

— Igen, Leibacska vagyok, felelt a muzsikuszomoruan és lógatta a fejét, mintha valaki szoritáná a nyakát.

— Mit keressz itt, kérdeztem, ma nem játszol?

— Egy kis orvosságot, jöttem kérni, mert a második gyermekem nagyon rosszul van.

— Hát a másik jobban van?

— Igen, tegnap reggel meghalt. Hála Istennek! Talán így jobb.

Mintha álmában beszélne, oly bágyadt, színtelen volt a hangja és látszott rajta, hogy kegyetlenül fáradt.

— Milyen kegyetlen szavak sugall a szerencsétlenség, szolt a tán elgondolkozva. Nincs a világon egyebem a gyermekeimnél, de olyan sokat szenvedtem, amíg a leánykám meghalt, hogy kész vagyok halát adni az Istennek, amiért megszabadította. És most nem tudom, mit tegyek. Abból a mit Smerlel megkeresek, nem tudunk megélni s az egész házban egyetlen rézpénz sincs. A kis halott oly

rettenetes büzt terjeszt, hogy nem maradhatunk meg a szobában s mind künn vagyunk az udvaron. Nem tudom eltemetni s most meg már a másik is beteg. Honnan vegyek orvosságot? Olyan a lelkem, hogy az imét már bele akarom ugorni a kutba.

Szó nélkül hallgattuk valamennyien a keserves panaszt, amikor a gondnok hirtelen felemelkedett és miután egy tizrubelest kivett az erszényéből, így szolt:

— Nézd Leibacska, itt van tíz rubel és csak rajtad áll, hogy a tied legyen. Tudom, hogy nem vagy gyáva és beinégny érte a halottas kamarába, ahova Mihály beviszi.

— Ez oszt gondolat! szolt a patikáros vigan. Én is adok hozzá három rubelt.

Kacagott s keresgélt a zsebében s a felügyelő is megszólalt:

— Nem valami emberséges dolog, így szolt de mert hát nem olyan nagy dolog bemenni a halottas kamarába, kikerekitem az összeget husz rubelre.

Felugrottam. Hiszen egy rubelért künn aludtam volna a temetőben. De Leibacska csak-hogy össze nem rogyott az izgatottságtól.

— Husz rubel! — Oh én szerencsétlen!

Oly rettenetes bemenni a halottas kamarába, De be kell menni, hiszen ennyi kincse még soha életében nem volt! Ebből tisztességgel eltemetheti a gyermekét, vehet orvosságot a kicsi betegének nyugodtan elüthet hét napig a földön, egy pár napig meleg ételt ehetnek s télire valami meleg gunyát is beszerezhet a családjának...

— Adjanak öt rubelt s hadd mehessek

szolt Leibacska félénken. Főlek gondnok ur, gyáva vagyok. De nem mégse adjon. Felakasztanám magam bánatomban, hogy a tizenöt rubelt elvesztettem. Adjon tíz rubelt, hiszen van egy halott gyermekem és nem tudom eltemetni. Adjon tízet és kergessen el bottal innen; amott ugyanis meghalnék a félelemtől.

Egy pillanatra elhalgatott és gondolkozni látszott.

— Nem, ne adjon, kiáltotta aztán. Mihály hadd vigye el a pénzt, majd bemegyek érte.

Amikor a halottas kamarából visszajöttem, ahol mindent úgy intéztem el, ahogy megparancsolták. Leibacska örült módjára viselkedett.

— Mehetsz, Leibacska, így szoltam A pénzed ott vár rád. Az ablakon leled jobbról, mindjárt, ahogy belépsz.

Finom, átható tekintettel nézett rám, mintha szememből akarná kiolvasni a sorsát. — Elfordultam tőle.

Kivezettem a patikán keresztül s megmutattam neki az utat a kertben, anerre mennie kell.

— Mihály, drága Mihály! szolt remegő hangon.

— Csak menj! förmedtem rá durván.

Mélyen felsóhajtott s ment. A következő pillanatban mindannyian künn voltunk a kertben s követtük.

— Gonosz egy gondolat volt ez, dörmögte a felügyelő, akinek már nem telet öröme a dolgotban. Hiszen ez a szegény ember beleőrül. Nem emberséges dolog.

— Enyje de izetlenek a megjegyzései für-

juthattak be. S miután a főbíró többszöri felszólására sem adták elő a kulcsokat, az ajtókat úgy kellett feltörnie. A lázadás vezetőinek nevét tudták s az ügyész azonnal meg akarta kezdeni a kihallgatást. Kéznel voltak Lázár Pál is, Rob Péter, Gezsi Mihály, Mocz József, Balás Péter stb., akik a jegyzőt és irnokot eltávolították; de kihallgatni nem engedték magukat. Sőt Lázár annyira ment vakmerőségében, hogy odaállott a főszolgabíró elé s egyenesen követelte, hogy a mostani községi pénztárnoktól vegye el a pénztár kulcsát s adja át neki.

Dacára annak, hogy e jelenetnél tizenöt fegyveres csendőr asszisztált, annyira fenyegető volt a helyzet, hogy Csukay főbíró végre is eleget tett Lázár ezen kívánságának. Kiadta a községi pénztár kulcsát. A múlt esztendei sепrósi vérfolyásnak szemtanuja volt s inkább engedett e páratlanul álló vakmerő követelésnek, semhogy éljen törvényadta jogával, amely ilyen esetben nemcsak megengedi, de elő is írja a fegyver használatát. Meszlényi ügyész és Csukay főszolgabíró így kénytelenek voltak anélkül elhagyni Talpast, hogy a terhelteket kihallgatták volna.

Másnap, 11-én, Édes Elemér szolgabíró jött ki Talpasra s ekkorra — elterjedt már a híre, hogy a katonaság érkezik — annyira megcsapant a lázadók harcias kedve, hogy a vádlottak egyszerű idézésre megjelentek a község házában kihallgatásra. A közigazgatás így eleget tett feladatának; az aradi törvényszék azonban máig sem tartott vizsgálatot. Ez pedig rendkívül súlyos mulasztás, ami — mint már említettem — csak erősebben éleszti a szenvedély tüzet s végzetes következményeket vonhat maga után.

A jövő évi utcakövezések.

(Az Acsev. és a közlekedési-bizottság. — A vizlevezetések s rossz próbaaszfalt. — Kisebb panaszok.)
— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 5.

Aradváros közlekedési bizottsága ma Varjassy Lajos helyettes polgármester elnöklése alatt ülést tartott, melyen a jövő kövezési sorrend került megállapítás alá.

Ezt megelőzőleg azonban az aradi és csanádi vasutak egy kérvénye fölött folyt hosszabb vita. A vasut ugyanis fűtőházakat akar építeni, s e célból szüksége van oly földterületekre, melyek a város tulajdonát képezik. Es pedig a simándi ut melletti területből 585, a

medt rá a gondnok. Most már nem visszakozhatunk.

Nehéz szívvel álltunk meg. Vajjon miért is gyötörjük ezt a szerencsétlen embert. Ott állt valahol a homályban s elhallatszott hozzánk „Hald Izrael...”

Most másfelől hallatszottak a Leibacska léptei.

— Istenem! Én uram! nyöszörgött s a szél elhozta a szavait. Mindenütt nyomon követtük, halgattunk és figyeltünk. Nagy keservesen elérte a kert végébe. Előtte volt a komor épület.

Az ajtó előtt Leibacska haboz, tétováz. Elmagy meg visszatér, végre közeledik a végzetes helyhez. Egyszer csak végső, kétségbeesett elzántsággal felülki az ajtót, de nyomban utána egy állatias jaj eszékelés hallik. Leibacska elugrott az ajtóól, feltárja karjait és mintegy kővé meredten áll... A halottas kamra küszöbén egy ember áll... Még egy ordítás hallatszott. Leibacska megngott és lebukott...

Amikor odaértünk hozzá, már haldokolt.

A vén Mihály befejezte elbeszélését; elhaltatott és elmerült gondolataiba. A szobában csend volt. Pajtásom köhécselt és ezzel megszünt a merevség.

— Hogyan került oda egy ember? kérdezte valamelyikünk.

Mihály összeráncolta homlokát, elővette a zsebéből az ősi tubákos szelencéjét és mélyen szippantott belőle vagy kétszer.

— Hogy hogyan került oda egy ember? Hogy hogyan került oda?

Eh hallgattunk. A gyilkos itt volt köztük.

kalász utcából pedig 203 négyzetöl területet kért. A mai ülésen aztán Hegedüs László, mint a vasutársaság képviselője odanyilatkozott, hogy a kalász-utcai területből nem 203, hanem 903 négyzetölre van a vasutnak szüksége. Kéri a bizottságot, hogy tekintettel arra, miszerint a kért földterületek teljesen hasznavehetetlenek és sem forgalmi, sem becsértékük nincs, ekintettel továbbá arra, hogy a vasut közérdekű célokat szolgál, s hogy a moteros vasut létesítésével és üzemben tartásával áldozatot hozott és szolgálatot tett a városnak, tegyen a bizottság oly irányu előterjesztést a közgyűlés elé, hogy a város engedje át díjtalanul a kért földterületeket.

Varjassy Lajos tanácsnok kijelenti, hogy ilyen előterjesztést nem tehet, mert a közgyűlés hangulatából ítélve, úgy sem fogja ingyen átengedni.

Hegedüs László: Csak az előterjesztéstől függ. Nem tekintheti indokolásnak, hogy a közgyűlés hangulata ilyen meg olyan. A vasut ebben az ügyben rendkívül sok, mintegy 3—400,000 korona befektetést csinál, ezenkívül sok áldozatot kíván a magánosoktól is kisajátítandó sok földterület. Kéri, hogy tekintsék a szóban forgó területeket épülettelkeknek, mert ezek nemcsak hogy építésre, de még másra sem alkalmasak.

Nesnera Aladár szintén a közgyűlés hangulatára utal, melyből azt lehet következtetni, hogy nem fogja átengedni ingyen a földeket.

Varjassy Lajos tanácsnok erre újabb ajánlatot tett, melyet azonban a vasut képviselője nem fogadott el.

Nesnera Aladár arra kérte a feleket, hogy törekedjenek egyezséget kötni, nehogy kisajátításra kerüljön a dolog.

Ezután jövő évi kövezési sorrendet tárgyalta a bizottság.

Varjassy Lajos elnök előadta, hogy 11,200 korona fordítható a jövő évben kövezési célokra. Ennyit mutat ki a számvevői hivatal. Ebből első sorban a Dezső- és Török Gábor-utcák árokkövezésére lesz fordítandó 1200 korona. Rendkívül sok panasz hangzott fel, hogy ezekben az utcákban a felgyülemelő piszkos víz miatt különösen nyáron tarthatatlan az állapot.

A második tétel 730 korona, melyről a gyeptérre vezető ut szélesítenék ki. Sarlot Domokos főkapitány megjegyzi, hogy ezt az utat ő a saját kövezőivel házilag már megcsináltatta s az jelenleg jókarban van.

A bizottság erre ezt a tételt elejtette. Nesnera Aladár visszatér az első tételre és az árokkövezésről szólva, azon óhajának ad kifejezést, hogy keressen a mérnöki hivatal a víz levezetésére az árokkövezésnél alkalmasabb megoldási módot, mert a mellett egészségügyi szempontból nem igen fog változni a helyzet. Ideaként felveti, hogy nem lehetne-e alagsóvekkel a vizet levezetni, mert evel a víz a föld színe alá jutna s nyáron, ha el is posványosodik, de legalább nem okoz kellemetlenségeket.

Virágh Lajos főmérnök elmondja, hogy neki már öt évvel ezelőtt támadt ez az eszméje, s proponálta is már ennek a keresztülvitelét. De eltekintve attól, hogy jelen esetben a szóban forgó két utca kivételes helyzete miatt nem szükséges az alapsővezés, már csak azért sem ajánlja ezt a módot, mert az alagsóvek pórúsait a piszkos víz hamar betömi, mielőtt folytán azok három-négy év alatt felmondják a szolgálatot. Hivatkozik azonban arra, hogy erre vonatkozólag a főkapitánynak is van egy ideája. Az t. i., hogy az árkokat csinálják katrányozott téglákból.

Boros Vida elegendőnek tartja egy hidrális felállítását. Párisban látott ilyeneket, a melyek kitűnően működnek.

Virágh Lajos pártolja az eszmét, ennél is inkább, mert az Orczy-utcában úgy is van egy hidrális, s így annak felállítása nem kerülne semmibe.

A bizottság ezután megbizta a mérnöki hivatalt, hogy ez iránt tegyen számításokat.

A kövezési program következő tételei a

György utcába vezető kőlapu ut készítése s a Nagyváradi-ut próba aszfaltjának újraöntése. A Magyar aszfalttrészvénnyársaság csinált a városnak próba aszfaltot, de ez nem vált be, mert a fentartási költségek sokkal többbe kerültek, mint egy új járda öntése. Ezért kell azt az aszfaltot újraönteni. Következett a Rákóczi-utca aszfaltozása a Forray-utcaig.

A fennmaradó összeget a külvárosi utcák homokolására fordítják. A sorrendet a bizottság elfogadta.

Ezután Boros Vida emelt még panaszt a Kis-körut járhatatlansága miatt. Aki a Kis-köruton jár, az sem a városházánál, sem a megyeházánál, sem az ipartestületnél, sem a Könyök-utcánál az egyik oldalról a másik oldalra át nem mehet, akkora ott a sár.

Virágh Lajos főmérnök megígérte, hogy még a holnapi nap folyamán kijavíttatja a kövezetet, a mely a sártengernek az oka.

Nesnera Aladár is hasonló panaszt emel. A fa- és fémipariskolánál gáz- és vízvezeték csövek lefektetése folytán a talaj egy hosszú darabon lesüllyedt s az így keletkezett árokban esős időben valósággal beleveszhet az ember.

Ezt is holnap fogják kijavítani. Az ülés ezek után véget ért.

TÁVIRATOK.

Udvari bál Berlinben.

Berlin, február 5. Tegnap este volt az első ideai nagy udvari bál, a melyen jelen voltak az udvari méltóságok, a császári pár udvari kísérete, a főnemesség számos tagja, a diplomáciai testület, Bülow gróf birodalmi kancellár és a miniszterek, a tisztikar és más egyéb előkelő személyiségek. A császár sokáig társalgott a diplomáciai testület tagjaival, különösen a japán követtel.

A kereskedők országos szervezkedése.

(Az aradi bizottság gyűlése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 5.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület aradi kerületének megalakítására, a mint megirtuk, az Aradi kereskedelmi testület, az aradi Lloyd társulat és Aradi kereskedők köre közös bizottságot küldött ki, a mely tegnap délután öt órakor, Tedeschi Viktor elnöklésével tartotta első ülését.

A bizottság elsőben is kimondotta, hogy a kerület alakuló értekezletét február 21-én, vasárnap délután három órakor, a kereskedelmi akadémia dísztermében tartják meg. Ez értekezletre az aradi kereskedőkön kívül meghívják az aradi kereskedelmi és iparkamara területén, valamint a Temesmegyének Aradhoz közel eső részen lakó kereskedőket, a kamara területén levő kereskedő-egyesületeket pedig képviseléstetésre kérik fel.

Érdekes határozata volt a bizottságnak az is, hogy elkészíti az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület vidéki kerületei működésének, szervezetének, hatáskörének és a központhoz való viszonyának tervezetét, miután a budapesti előkészítő bizottság által kiadott alapszabályok ezt nem részletezik. Ezt a tervezetet előzetesen megküldik a központnak és ezután az aradi gyűlés elé terjesztik.

A vidéki kereskedők a gyűlés napján délelőtt tizenegy órakor, az Aradi kereskedők körében előértekezletet tartanak, a melyen az Országos Egyesüléssel szemben való óhajaikat kifejtik. Az előértekezleten Weiss Sándor fog elnökölni. A nagygyűlést Tedeschi Viktor nyitja meg.

A gyűlés meghívóit a tájékoztató nyomtatványokkal együtt a napokban fogják kibocsátani. Az aradi gócpont szervezésének adminisz-

tráclós teendőivel az *Aradi Kereskedők Köre* titkári hivatalát bízta meg a bizottság, a fölvilágosítások ugyanott tudhatók meg. A közös bizottság a jövő hét során újból ülést tart.

A tegnapi ülésen Tedeschi Viktor elnöklésével résztvettek: az aradi kereskedelmi testület részéről: Marschall Lajos dr., Kohn S. N., Kniffel Lajos, Maresch Gyula; az aradi Lloyd-társulat részéről: Kohn Zsigmond, Eles Ármin, Welsz Sándor, az Aradi Kereskedők Köre részéről: Hegyi Albert, Keppich Zsigmond, Meer Ármin, és végül Faragó Rezső a bizottság jegyzője.

A háború kezdete.

(Az orosz csapatok elindultak.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 5.

Veszendőben van a béke minden reménye. Most már alig lehet szó orosz-japán viszályról, hanem a kitörőben levő nagy háborúról, amely el fogja dönteni Ázsia sorsát. Angliának éppen annyi érdeke van a háború körül, mint Oroszországnak s tőle telhetőleg támogatni fogja Japánt a hadviselésben.

Legujabb távirataink ezek:

London, február 5.

A *Central News* sülvi táviratot közöl, a melyet február 4-én délután 1 óra 40 perckor adtak fel Söulban. A távirat így szól:

Oroszország megkezdte a készülő dráma első felvonását. Port-Arthurban 6000 főnyi orosz sereg szállt hajóra, hogy Koreába induljon. Az orosz flotta kíséri ezeket a csapatokat, mert valószínű, hogy a japán hajóraj megtámadja. A 6000 főnyi orosz sereg, ha a japán hajórajt elkerüli, Chemulpóban fog partra szállni s onnan Söulba indul.

London, február 5.

Néhány lap hire szerint Port-Arthurban mintegy 6000 főnyi orosz csapatot vezényeltek hajóra a Koreába való szállítás végett. A szállítóhajókat orosz hadihajó kíséri. Arra számítanak, hogy a csapatok Chemulpóban szállnak partra. Washingtonban több lap arról értesül, hogy az amerikai miniszterei ökség azt a hírt vette, hogy hat orosz cirkálóhajó tudult Niucsungból Koreába.

Páris, február 5.

Ide érkezett hivatalos jelentés szerint a Port-Arthur erőd kikötőjében állomásozó orosz hajóraj tegnap utnak indult a japáni vizekre. Husz torpedó még a mai nap folyamán a hajóraj után indul, melynek állítólag a Jalu folyó torkolatának megvédelmezése a hivatása. Alexejev tábornok kijelentette, hogy a hajóraj elindulása nincs összeköttetésben a háborúval, csak stratégiai mozgásról van szó.

Port-Arthurból hír érkezett arról is, hogy északra Sanghakwan mellett néhány kínai ezred harcra készen áll. Ennek azonban az oroszok nem tulajdonítanak jelentőséget. Port-Arthurban 4 ezred és a tüzérség várja a további parancsokat. Alexejev tábornok megtett minden előkészületeket a háborúra.

Berlin, február 5.

Wladivostokon keresztül jön az a hír, hogy Port-Arthur körül és Mandsuországnak felmúló katonái áll az oroszok rendelkezésére. Hazug hír ez, mert az oroszok Ázsia azon részén még kétszáz ezer katonával sem rendelkeznek. A szibériai vasút folyton szállítja ugyan az új csapatokat, legtöbbszörre kozák ezredeket, a há-

boru színhelyére, de fél millióról szó sem lehet. Oroszország a tengeren jóval gyengébb mint Japán s a valóságnak meg nem felelő hírekkel akar a hatalmának imponálni.

London, február 5.

A közeledő háborúra való tekintettel Anglia keletázsiai megürített hajórajának parancsnokává Gerard Noel viceadmirális nevezték ki, aki annak idején Kréta pokádját vezette. Noel viceadmirális már holnap utnak indul.

Varsó, február 5.

Itt az a hír terjedt el, hogy Puzyrewszky tábornokot nevezték ki a keletázsiai orosz csapatok parancsnokává. Puzyrewszky, aki Varsó parancsnoka, egyike a legtehetségesebb a legzseniálisabb orosz tábornokoknak. Néhány hónap előtt szó volt róla, hogy Kiew kormányzójává nevezik ki.

Tokió, február 5.

A japán kormány minden további tárgyalást elutasított és kijelentette, hogy fentartja magának a további akció szabadságát.

Pétervár, február 5.

Az odesszai és kievi katonai kerületekben elrendelték a mozgósítást. Az orosz fővárosban és az udvarnál igen komor hangulat uralkodik.

London, február 5.

Az itteni börzére ma siffrizott távirat érkezett Tokióból, amely szerint a japáni kormány nem tárgyal tovább, hanem megkezdte a mozgósítást. Oroszország keletázsiai részéből ugyancsak mozgósítási hírek érkeznek.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Február 6. Az aradi 33-ik gyalogezred tisztikarának táncmulatsága (Központi Szálló.) — Az aradi cipészek szakcsoportjának táncvigalma (partestület.) — Az egyesült új-arad-zsigmondházi önkéntes tűzoltó-egylet táncvigalma (Uradalmi sörcsarnok.) — Az aradi kereskedő ifjuság kedélyes estélye (Vasszálló.) — Az aradi iparosifjak önképző-egyletének táncvigalma (Kass-vendéglő.) — Az új-szent-annai polgári-kör álarcos-bálja (Zimmermann-vendéglő.) — A ternovai ifjuság táncvigalma (Szolgabírói hivatal.)

Február 7. Az aradi borbély és fodrász ifjuság táncvigalma (Központi Szálló.) — A kurticsi önkéntes tűzoltótestület táncvigalma (Központi-vendéglő.) — A csermői önkéntes tűzoltó egylet táncvigalma (Kaszinó.) — A galsai ifjuság táncvigalma (Wolf-vendéglő.) — Az aradi egyes és kétfogatu bérkocsitulajdonosok ipartársulatának táncvigalma (Vasszálló)

Február 10. A radnai kaszinó táncvigalma (Fekete sas-vendéglő.)

Február 11. A gyoroki kaszinó hangversenynyel egybekötött táncvigalma.

Február 13. A szegény tanulókat segélyező egyesület bálja (Fehér kereszt.) — Az aradi magyar államvasúti altisztikör táncvigalma (Va-uti vendéglő.) — A magyar szent korona országai vöröskereszt-egyletének új-aradi fiókja álarcos-bálja (Uradalmi sörcsarnok.) — A borosjenői asszonyok kállok bálja (Kaszinó.) — A waggonyári dal-kör hangversenynyel egybekötött táncvigalma (Központi Szálló.) — A magyar szent korona országai vöröskereszt-egylete glogováci fiókja táncvigalma (Nagyvendéglő.) — Az új-arad-zsigmondházi jótékonycélu Petőfi-asztaltársaság táncvigalma (Petőfi-vendéglő.)

Február 14. A haladás-asztaltársaság műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Városliget.)

Február 16. Grinziger-estély a tiszti kaszinóban.

Február 20. A Meteor aradi kerékpárklub hangversenynyel egybekötött táncmulatsága (Vasszálló.)

(=) A szegénytanulók báljára szóló karzatjegyek a mai naptól kezdve ifj. Klein Mór könyvkereskedésében kaphatók. A karzatjegyek ára: I. sorban 6 kor., a II. sorban 4 kor. és a III. sorban 2 kor. A bál ügyében a következő kérelem közlésére kértünk föl:

Kérelem. Tisztelettel megkérem Aradvárosa n. é. közönségét: sziveskedjen a szegénytanulók bálja alkalmával rendezendő tombolához ajándéktárgyakat küldeni. Minden ajándékért előre is köszönetet mond: Ozv. Hausser Karolyné egyes. elnök.

Az adományokat kérem Simon Karolinn urhölgyhöz, polgári leányiskola igazgatójához küldeni.

(=) Kedélyes estély. Az aradi kereskedő ifjuság egy része holnap, február hó 6-án, a Vas-szálló termeiben kedélyes családi táncestélyt rendez. A zenét Nagy Károly cigányzenekara szolgáltatja. A tiszta jövedelmet részben az aradi Kossuth szobor, részben az aradi kereskedők Erzsébet segítő alapja javára fordítják.

(=) A bérkocsitulajdonosok bálja. Az egyes és kétfogatu bérkocsitulajdonosok ipartársulata február hetedikén, a Vas szálló összes termében zártkörű táncvigalmat rendez. A mulatságon, amely este 8 órakor kezdődik, Albert Péter szolgáltatja a zenét. Az estélyre, amely sikerültnek ígérkezik, Arad több előkelősége megígérte megjelenését.

(=) A Meteor estélye. A Meteor aradi kerékpár klub február hó huszadikán a Vas-szállóda termében hangversenynyel egybekötött zártkörű táncvigalma rendez. Az estélyen Gyurkovits András zenekara fog talp lávalót húzni. A jegyeket meghívó előmutatása mellett lehet megváltani, akik még nem kapták meg meghívójukat, de arra igényt tartanak, eziránt Ascher Ferenc urhoz fordulhatnak.

(=) Mulatság a Kossuth-szobor javára. A Haladás asztaltársaság február hó 15-én, vasárnap a városligeti vendéglő összes helyiségeiben a Kossuth szobor alap javára műkedvelő előadással egybekötött táncmulatságot rendez. Szinre kerül: A halász szeretője. Eredeti népszínmű 8 felvonásban. Beléptidő 80 fill., karzat 30 fill. Jegyek előre válthatók az asztaltársaság helyiségében, Pécskai ut 9. sz. alatt, Keppich Zsigmond papirkereskedésében és a rendezőségnél.

Az aradi gyermektelep.

(A telep-bizottság ülése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 5.

Ma délután tartotta első ülését a belügyminiszter rendelete értelmében megalakult telep-bizottság, amelynek hivatási köre a szegény és elhagyatott gyermekek fölötti humánus gondoskodásra szorítkozik. Az ülés egyelőre még csak formális volt és leginkább a bizottság belső szervezéséről, valamint működési irányának meghatározására szorítkozott. Az ülés lefolyása a következő volt:

Institoris Kálmán polgármester megnyitván az ülést, előadja, hogy a miniszteri szabályrendelet értelmében összehívta a telep-bizottság tagjait. Kéri Leitner Ernő dr.-t, hogy mint a telep főorvosa, tegye meg előterjesztéseit.

Leitner Ernő dr. indítványozza, hogy előnként Institoris Kálmán polgármestert, jegyzőnek pedig Posgay István dr.-t, a gyermektelep orvosát válasszák meg. Ezt egyhangulag elfogadták. Institoris Kálmán megköszönve a bizalmat, Leitner dr. felolvassa a miniszteri rendeletnek a telep szervezésére vonatkozó részeit. Hivatkozik arra, hogy Aradon két hasonló célú egylet, Fehér kereszt egylet és a Szegény iskolás gyermekek segélyező-egylet működik, tehát a telep céljaira nem kell új egylet; a bizottság fejtsen ki ezen egyletekkel párhuzamos működést. Két indítványt tesz: Először is irjon át a bizottság a Fehér kereszt egyesülethez és kérje fel annak a választmányát a gyermektelepen levő gyermekek ellenőrzésére, miután a telepnek már most 260, nemsokára háromszáz tagja lesz, akiknek ellenőrzését a bizottság tizenkét hölgytagja nem végezheti. Második indítványa, hogy miután az állambudget nem képes elviselni az összes gyermektelepek teljes ellátását: forduljon a bizottság a társadalomhoz, hogy az iskoláztatás és ruházat költségeit oly uton lehessen fedezni. Aradon az iskoláztatás ugyanis ingyenes lévén, csak a ruházatról van szó, fel kell tehát kérni a szegény gyermekek segélyező-egyletét, hogy az általuk felruházott gyermekek sorába vegyék fel azt a körülbelül negyven gyereket, akik a telepről iskolába járnak.

Kovács Vince: Nem akar e kérdéstről se pro, se kontra nyilatkozni az egyesület döntése előtt. Vázolja az egyesület viszonyait. Elmondja, hogy végcélul egy *állandó napközi otthon* felállítását tűzte ki az iskolásgyerekeket segélyező-egylet, amelynek eddig a város 1000 forintot, most már csak 1000 korona segélyt ad. Így azután nem tudja, vajjon az egyletnek módjában lesz-e a bizottság kérésének a teljesítése. **Salacz Gyula** utal arra, hogy negyven-hatvan gyermek ruházása még nem teszi tönkre az egyletet, mire **Kovács Vince** kijelenti, hogy ha csak ennyiről van szó, ezt az egylet biztosan megteszi. Erre a bizottság **Leitner Ernő dr.** mindkét indítványát elfogadja.

Leitner Ernő dr. kéri a bizottságot, hogy az országos menhelybizottságba, amely az összes telepbizottságokat ellenőrzi, válaszszerzők két tagot ajánlja özv. **Boros Beninét** és **Salacz Gyulát**. Egyhangulag elfogadják. Ezzel az ülés véget ért.

Jelen voltak: Özv. **Boros Beniné**, **Hermann Gyuláné**, özv. **Hudetz Ferencné**, **Laczay Endréné**, **Posgay István dr.-né**, **Tenner Lajosné**, **Csiky Károly**, **Daniel Kálmán**, **Frint Lajos**, **Jóó Béla**, **Kovács Vince**, **Leitner Ernő dr.**, **Lejthényi Sándor**, **Millig József**, **Posgay István dr.**, **Prohászka László dr.**, **Salacz Gyula**, **Sarlot Domokos**, **Szathmáry Géza**, **Tisch Mór dr.**

Polgárok a tisztokért.

(Banket két huszárfőhadnagy tiszteletére.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, február 5.

Két aradi huszártiszt olyasmért el, a minővel aligha dicsekszik valaki a hadseregben, s a mire méltán büszkék lehetnek.

Sokat hallunk még mindig: „a katonaság és polgárság közötti jó viszonyról”. Vannak, a kik komolyan is veszik. Pedig soha nem volt talán oly kevésbé komolyan vehető, mint most. A politikai küzdőterre jutott katonai kérdések csak jobban-jobban elszigetelték a katonaságot a polgároktól. A katonák haragudtak a politikáló civilekre, a miért az ő dolgukba ártották magukat. A civilek pedig úgy tekintettek a katonákra, mint a magyar vezényszó született ellenségeire. És **Chlopy óta** már ritkábban is szólnak: „a katonaság és polgárság közötti egyetértésről.”

És ilyen hangulatban két aradi huszártiszttel megessik, hogy a polgárság banketet rendez a tisztjeikre.

Az aradi cs. és kir. 8. huszárezred nagykikindai osztályának két tisztjéről, **Pauer** és **Ulrich** főhadnagyokról van szó. Tudvalevő, hogy **Zolnay Viktor**, a **Formanek**-ügy révén ismeretter sértő nyilatkozatot tett közzé ellenük, mert azok egy sértés miatt, ezredparancsnokságuk utasítása folytán, nem voltak hajlandók neki lovagias elnést adni mindaddig, a míg a **Formanek** főhadnaggyal való lovagias ügye elintézve nincsen. A sértő, brutális hangu nyilatkozat után a két tiszt, ugyancsak az ezredparancsnok utasítására, rígalmazási pört indított **Zolnay Viktor** ellen.

És az általános rokonszenv itt nem **Zolnay** pártjára állott. Nagyon természetesen. A 8. huszárezred tisztjei nem **Formanek**-ek, hanem legnagyobb részt vérbéli magyar emberek, s a legénységgel a pémet vezényszó mellett mindig magyarul beszélnek. Soha nem volt rá eset, hogy az ezredben a legcsekélyebb germanizáló törekvés lett volna, és a szóban lévő két tiszttel szemben semmi ok nincsen a hazafiság nevében föllépni.

Ez a hangulat nyilatkozott meg **Nagykikindán**, a hol a mint lapunknak táviratozzák, a polgárság a meghurcolt két huszártiszt tisz-

teletére *bankettet* rendez. Olyan figyelmet érdemlő jelenség ez ma, a katonai kérdések feszült idejében, a melyet akkor is megkellene becsülnünk, ha a hősei nem is érdekelnék közelebről Aradot.

TANÜGY.

(—) **Nők kereskedelmi tanfolyama.** Ma délután három órakor nyílt meg az aradi magán felső leányiskolában a **Révész Nándor** és **Somogyi Gyula dr.** vezetése alatt álló női kereskedelmi tanfolyam, amelynek számos résztvevője van. A tanfolyam tantárgyai: könyvvitel és német magyar levelezés.

A véres havelok.

(**Csontos Mihály és büntársai.**)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, február 5.

A fővárosi rendőrség ma részben befejezte **Csontos Mihály Miksa** ellen a vizsgálatot. A veszedelmes banditát ma délután már át is kísérték a pestvidéki törvényszék fogházába. A vizsgálat kétségtelenül bizonyította, hogy **Csontos Mihály** követte el **Boda István** pénzelevélhordó ellen a rablógyilkossági merényletet. Nyolc szemtanu ismerte fel **Csontosban** a merénylőt, amit készek esküvel is tanusítani.

Megállapították, hogy a merénylet napján a fővárosban tartózkodott, a merénylet napján havelokban távozott Országház utca 13. számú lakásáról, a merénylet után több napig a lakásán rejtőzött, azután eladta a havelokot. A merénylő teljes személyleírása teljesen ráillik. Abban az időben olyan ruhában járt, amelyben a merénylőt látták. Ma megtalálták eladott havelokját. **Hüttler Zsigmond** pénzügyőr vásárolta meg a havelokot **Csontostól**. Azért vette meg a még jó karban levő kabátot, mert **Csontos** potom áron kínálta. A havelok puha barna szövetből készült, éppen olyan, mint a szemtanuk állítása szerint a merénylő volt.

A nyomozás megállapította, hogy a *havelok véres volt*, amelyet **Csontos Horgony-utcai lakásán**, októberben kimosatott. A merénylő azt vallja, hogy a havelokon tintafolt volt, a rendőrség ezzel szemben megállapította, hogy a tintafoltot semmiféle szövetből nem lehet kimosni. **Csontos** kedvese pedig azt a vallomást tette, hogy **Csontos** október hónap egyik napján a combján *szurástól eredő vérző sebbel* ment haza, és attól lett véres a havelok.

A rendőrség ebben az irányban még folytatja a nyomozást. Az utóbbi időkben azonban sok gyanus körülmény merült fel, amelyekből a rendőrség azt következteti, hogy **Csontosnak** része volt a rétsági postarablógyilkosságban. Megállapították ugyanis, hogy **Csontosnak** testi-lelki jóbarátja volt **Schubert János**, akit a rétsági rablógyilkosság gyanúja miatt **Esztérgomban** letartóztattak. Azonkívül egy ostort is találtak **Csontos lakásán**, amely gyanus módon került a merénylőhöz és nem is tud számot adni arról, hogy hol szerezte. Fogva van még egy barátja a merénylőnek **Pozsonyban** és ez **Szárargáti Béla**, akit az aszói rablás ügyében tartóztattak le. A rendőrség most ebben az irányban folytat széles körű vizsgálatot, hogy mi része volt **Csontosnak** a rétsági postarablógyilkosságban.

Csontost ma délután kísérték át a pestvidéki törvényszékhez. Az uton egészen magánkül volt, és egyre azt hajtogatta a mellette ülő rendőrnek.

— Szeretnék sirni, hogy olyan ostoba voltam, és el hagytam magam fogatni! Most vagy egyenesen a síralomházba visznek, vagy börtönbe dugnak!

A pestvidéki törvényszéknél azonnal orvosi vizsgálat alá vették **Csontost**, azonban a törvényszéki orvos a vizsgálat után kijelentette, hogy **Csontos** úgy testileg mint szellemileg teljesen egészséges. Egylőre a pestvidéki fogházban helyezték el a bűnös embert, amíg a vizsgálat teljesen befejeződik.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: **Koldus és királyfi**, operette. (Páros bérlet.)
Vasárnap: Délután: **A svihákok**, operette. Este: **Koldus és királyfi**, operette. (Páratlan bérlet.)

Koldus és királyfi.

(**Sziklay Kornél** három felvonásos operetteje. Először adták az aradi nemzeti színházban 1904. február 5-én.)

„... Először adták az aradi színházban 1904. február ötödikén”. Szinte resteljük leírni ezt a történelmi dátumot, tekintettel arra, hogy premierről van szó. A *Koldus és királyfi*-t három év előtt mutatták be a Magyar Színházban, azóta háromszázszor elfelejtette ezt a darabot a szülőföldje is, a vidék is, utóbbi annál könnyebben, mert nem is nagyon ismerkedhetett meg vele. Tudniillik a fővárosban emlékezetes bukás jutott ez operett osztályrészeül, szinte érthetetlenül, szinte érthetetlenül nagy bukás. Az aradi színház pedig fogja magát s három hosszú év után premiért csinál nekünk a „*Koldus és királyfi*”-ból. Nem lehet kifogásunk a darab bemutatása ellen, (kinek jutna ez eszébe), de engedjessék meg csodálkozunk azon, hogy amikor a fővárosi színházakban egymást éri a jelentős sikerű operettek bemutatása, akkor az aradi színházgató nem siet ezek valamelyikével emelni a műsora tartalmasságát, hanem ahelyett halászik a régmúlt zavarosában s tavaszi virág helyett őszi kike-reccsel akar kedveskedni a szíve választottjának, — ha ugyan megengedi e kifejezés használatát az a színnázi kijelentés, mely a színügyi bizottság ülésén lett nyilvánossá. Isten éltesse **Sziklay Kornélt** és az operettjét, legyen szívesen látott vendég az aradi színpadon, de ne 1904. február 5-én; vagy ha máriylen későn jött, hát vegyüljön el új vendégek között, s aki bevezette őt a szalonba, ne kívánja, hogy ezt az öreg újdonságot fogadjuk úgy, mint a várt vendéget.

Ami a darabot magát illeti, nem sok mondanivaló lehet róla. Semmi esetre sem olyan rossz operett, mint amekkorát bukott, sőt az első felvonása zenei tekintetben is igen helyes; a második már hosszú és unalmas, egyetlen ének van benne, amely kiemelkedik a felvonásbeli orkeszter-kaoszból. Ezt **Rózsa Lili** énekelte el igen-igen szépen.

Egyáltalában az egész darabot azért érdemes megnézni, mert **Rózsa Lili** és **Z. Singhoffer Vilma** jó szerepeket játszanak benne, s van egynehány zeneszáma, amely szintén élvezetes. Ez a két főszereplő viszi a darabot. **Rózsa Lili** sok bájjal, sok üdéséggel, friss, kecses vidámsággal, **Zilahiné** pedig pompás énekével. Minden taps nekik szolt ma este, annyira nekik, hogy az egyébként jó előadásnak nem is jutott belőle. **Polgár Sándor** olyan szerepet játszott s ezt a szerepet olyanféleképpen játszotta, hogy alakításához — akármilyen furcsa is ez az ösztinteség — igazán nem tudunk hozzászólni. Valószínűleg jó volt, mert rosszul sohasem szokott játszani. **B. Répássy Gusztó**, **Békassy** és **Ligeti** játsztak még kiemelkedőbben a darab sok jelentéktelen alakja között. (a.)

* Szerződtetés. **Szadai Ferenc**, a miskolci színház komikusa, a ki **Leszkay András** szín-

társulatánál egy esztendeig működött Aradon, s itt szép sikereket ért el, virágvasárnaptól kezdve az Aradi Nemzeti Színházhoz szerződött.

* A Royal Cineograph, mint jeleztük, szombaton délután nyilvános ifjúsági és gyermek-előadást rendez az aradi színházban. Az előadás műsora a következő: 1. Tibet. (Hedin Sven utazása. Szövegét olvassa Simon Jenő.) 2. Humoros és ismeretterjesztő képsorozat. 3. Éjjeli őr kalandja a medvével. 4. A kis Kohn és családja. 5. Farsangi tréfás képek. 6. Rákóczi Ferenc. 7. Atlétika műtatványok. 8. Furfangos bűvész. 9. Arabok löversenye Tuniszban. 10. Daknom francia komikus mutatványai. 11. Az orléanszi szűz. Az olasz király megérkezése Párisba. 13. A csodálatos tyúk. 14. Nagy ama nagyítóüvege. 15. Halászat akadályokkal. 16. Aradi képek.

* A Vígyszínház új tagja. A Vígyszínház igazgatósága H. Borostyán Sári asszonyt, ki a múlt évben az aradi színháznál működött, májustól tagjai sorába szerződtette.

A város kölcsönei.

(A kamatláb leszállítása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, február 5.

Már a városi tanács ülésén is szóba került, hogy a gyámpénztárból és a tiszti nyugdíjalapból adott városi kölcsönöket az utóbbi időben a kamatláb magas volta miatt igen kevesen veszik igénybe, és így a pénz sokkal kevesebbet kamatozik, mintha kisebb kamatláb mellett nagyobb forgalommal adna a város ilyen kölcsönöket. A tanács kimondta, hogy javasolja a kamatlábnak egy százalékkal, tehát hat százalékról ötre való leszállítását. Ez a kérdés került ma a pénzügyi bizottság elé, hogy még a szerdai közgyűlés is foglalkozhassék e tárggyal.

A pénzügyi bizottság ülését Lócs Rezső tanácsos nyitotta meg. Előadja, hogy a tiszti nyugdíjalapból kölcsönadott tőke összege évről évre csökken, és ennek folytán évről-évre nő az a tőke, amelyet a város takarékpénztárban kénytelen elhelyezni, maximum négy százalékos kamatra. A csökkenés olyan óriási arányu, hogy 1901. óta körülbelül felénnyire esett a kölcsönadott tőkék összege. 1901-ben 133,242 korona volt magánfeleknél kölcsönképen, 1904. januárjában már csak 67,601 korona. Magában az 1903-ik évben 50,420 koronával csökkent a forgalom, — ami természetesen megfelelő kamatcsökkenéssel is járt, ezt viszont a városi költségvetés érzi meg. Célszerű dolog tehát, hogy a kölcsönök forgalma érdekében a kamatlábat egy százalékkal leszállítsuk, ami évente 670 koronányi kamatlábvesztésnek felelne meg a mai kölcsöntőke mellett. De, hogyha a mostani kamat mellett az egész kölcsönt felmondanák, amire az előrebocsajtottak szerint alapos kilátás van, a város kénytelen volna a tőkét négy százalékos kamatra takarékpénztárba helyezni, ami a mostani hat százalék mellett kétszerannyi veszteséggel járna, mintha a kamatlábat öt százalékra szállítanák le.

Az árvaszéknél a gyámpénztári kölcsönökből az utóbbi hónapokban 39000 korona összegű oly kölcsönt mondtak fel, amelynek visszafizetési ideje még el sem érkezett. A városi árvaszékek közül több már le is szállította a kamatlábat, köztük a fővárosi azt határozta, hogy négy százalék mellett ad kölcsönöket a gyámpénztárból. Arad város árvaszéke is olyan előterjesztést adott be tehát, hogy a kamatláb le szállítandó, még pedig hat százalékról ötre.

A pénzügyi bizottság összes jelenvolt tagjainak hozzászólása után úgy határozott, hogy az összes városi alapokból adandó kölcsönök kamatlábját egy százalékkal leszállítja, illetve a le szállítást javasolja a törvényhatóságnak arra az

időtartamra, amely alatt ezt a pénzügyi viszonyok kívánják. Ezzel az ülés véget ért. Az ülésen Bund Henrik, Domány József, Kohn S. N., Lócs Rezső, Révész Adolf, Tenner Lajos és Vannay Gyula voltak jelen.

SPORT.

+ Az Aradi Turista Egyesület vasárnap délelőtt 11 órakor a Millennium külön termében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a t. tagokat ez uton is meghívja az elnökség. Tárgysorozat: 1. Az alapszabályok módosítása. 2. Pénztár. jelentés. 3. A tisztviselők és választmány megválasztása. 4. Indítványok.

Lefokozott honvédkapitány.

(Az Abt-ügy és az Erzsébet-szanatórium.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 5.

A fővárosban nem mindennapi lefokozás történt ma. Az a szokatlan eset következett be, hogy a katonai bíróság egy nyugalmazott katonatisztet fosztott meg rangjától. Az ügynek részleteit a következőkben táviratozzák lapunknak:

Budapesten, különösen ügyvédi és bírói körökben általánosan ismert alak volt Zemlényi István nyugalmazott honvédszázados. Ez az ember ezelőtt körülbelül négy esztendővel valami perből kifolyólag összezőrdült Abonyi-Abt Gyula budapesti ügyvéddel. Azóta valósággal engesztelhetetlenül gyűlölte Abtot, és hónapról-hónapra jelentek meg röpiratai, amelyben az ügyvédet lopással, csalással, uzsorával, zsarolással, okirathamisítással és még száz másféle büntetssel vádolta. Ezeket a röpiratokat azután megküldte minden ügyvédnek és bírónak, nyakra-főre tette a feljelentéseket Abt ellen, úgy, hogy az ügyvédi kamaránál és a büntetőbíróknál már valósággal félték tőle. Zemlényi sem péczt, sem fáradtságot nem kimélt, csak hogy gyűlölt ellenfelét tönkretegyje és így történt, hogy az utóbbi időben súlyos pénzzavarokkal küzdött.

Mintegy félesztendővel ezelőtt Zemlényi egy szabadalmazott adománygyűjtőperselyt talált fel, amely szabadalmat az Erzsébet-szanatórium meg is vette tőle, olyan feltétellel, hogy Zemlényi ötvenezer perselyt szállít, amelyek-árát a tüdővészések szanatóriuma olyképp fizeti, hogy a perselyekbe gyűlt pénz tiz százalékat adja Zemlényinek. Zemlényi hosszabb ideig keresett ehhez a vállalkozáshoz társat, de senki sem akart ilyen kétes üzletbe belemenni. Hogy azonban az Abt elleni harc fenn ne akadjon, Zemlényi bármire is készen volt. Hivatalában anyagi vizontszolgálatokért több súlyos visszaélést követett el; ezek miatt és más financiai szabálytalanságok következtében vizsgálatot is indítottak ellene.

A vizsgálat befejeztével ma itélt a katonai bíróság a szerencsétlen ember felett. A vizsgálat adatai alapján Zemlényi Istvánt különféle szabálytalanságok miatt honvédkapitányi rangjától megfosztotta. Az ítélet azokban a körökben, ahol Zemlényit ismerték, nagy föltűnést keltett.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Névtelen asztaltársaság holnap, szombaton este nyolc órakor Porczán Lajos vendéglőjében tartja évi tisztújító közgyűlését, melyre a napirendre kerülő fontos tárgysorozatra való tekintettel, a tagokat teljes számban megjelenségre felkéri az elnökség.

Árverés egy képviselő hagyatékára.

(Lázár Árpád hitelezői.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 5.

A hivatalos lap mai számában egy hosszú, négy hasábra terjedő árverési hirdetmény jelzi egy, közelmúltban elhunyt képviselő hagyatékának elkötyavetyélését.

A marosillyei járásbíróság hirdet árverést Lázár Árpád, a dobrai kerület volt országgyűlési képviselőjének hagyatékára. Az árverést részint maguk az örökösök, részint a Dévai elöljárószövetkezet kéri az adósságokkal terhelt hagyaték ellen. Érdekes, hogy az árverést kérő szövetkezet jogi képviselője: Farkas Béla dévai ügyvéd, a ki tudvalevően Lázár Árpád halála után a dobrai kerületben szabadelvű párti programmal föllépett, de Vlád ellenében megbukott.

Maga a szövetkezet 24,000 koronával és annak kamataival van érdekelve. A hitelezők között van még Szelle József csódtömege 2300 korona összeggel, továbbá az ezzel egyet jelentő „Fischer M. aradi cég” azaz Szelléné, 1808 koronával, a dévai takarékpénztár, Hunyadmegyei első takarékpénztár, a Kolozsvári takarékpénztár, az Eleki takarékpénztár, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár, a Magyar földhitelezőszervezet, s a magyar államkincstár, kisebb nagyobb összegekkel. A telekkönyvi hitelezők között van Lázár egy hunyadmegyei képviselőtársa is 104 korona tőkével. Az összes adósságok mintegy 90,000 koronát tesznek ki.

Ezek fejében körülbelül nyolcvan-kilencven kisebb-nagyobb ingatlan, vagy ingatlan rész van árverésre kiűzve, a melyek Guradobra és Abucsa hunyadmegyei községek határában vannak. Többnyire kisebb értékűek, s az egyes tételek között van olyan is, a mely 8—10 korona becsértékkel van fölvéve.

Az árverést április 23-án délelőtt tartják meg a marosillyei járásbírószágnál.

HIREK.

Tisztelgések a főkapitánynál.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 5.

Sarlot Domokos főkapitányt, a kit a király, a mint megirtuk, a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntetett ki, ma délelőtt keresték föl a tisztelgő küldöttségek és a gratulálók.

A főkapitányt mindenekelőtt az aradi rendőrkapitányi hivatal tisztviselői üdvözölték, élükön Green Nándor tiszteletbeli főkapitánynyal, aki leendőlete beszédben adott kifejezést annak az örömmnek, amelyet a megérdemelt kitüntetés a Sarlot Domokos vezetése alatt álló tisztviselőknél keltett. Sarlot Domokos meghatva válaszolt. O — mondta, — a kitüntetést sohasem kereste, és most, hogy mégis megkapta, ezt nem a saját kitüntetésének, de a sok támadásban és méltánytalanságban részesülő vidéki rendőrség érdemeinek elismeréseként tekinti. Megköszönte az üdvözlést és kérte a tisztviselőket, hogy továbbra is segítsék őt olyan lelkiismeretes munkával, mint eddig.

Ezután a rendőrtisztek tisztelgtek a főkapitánynál. Az altisztek nevében Cservenka Jenő őrmester üdvözölte az ünnepeket, jókívánásait fejezve ki a kitüntetés felett.

A hivatalos tisztelgések után Arad előkelőségei, az állami és megyei hivatalok vezetői, az aradi pénzügyi és nagyobb egyesületek képviselői, valamint számos magánember tisztelgett Sarlot Domokosná. Köztük volt Salacz Gyula, Arad városának országgyűlési képviselője.

lője is. Majd a *Polgári jótékony egyesület* küldöttsége érkezett meg a városházára *Maresch Gyula*, *Posgay Lajos dr. főorvos*, *Péterffy Antal* és *Kovács Vince* vezetésével, hogy az egyesület elnökét üdvözlőjek és neki szerencsekívánataikat kifejezzék.

Az üdvözlések lényegesen tízenegy órától egész délig tartottak és élénk képet nyújtottak annak a jól megérdemelt tiszteletnek, amelyben az aradi közönség *Sarlot Domokost* részesíti.

Halállal fenyegetett bíró.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 5.

Egyre, községről-községre terjed Arad megyében a szocializmusnak ez a speciális fajtája, amely a községi előjárók ellen tör s azokat akarja kiüldözni. Ilyen tendenciája volt a *talpasi* zendülésnek, ahol a jegyző ellen állott csatasorba a nép; és ugyancsak a jegyző eltávolítását követelték az oláh szocialisták *Siklón*.

Most a változatosság okáért egy bíró személyéről van szó, a kit névtelen levélben megfenyegettek. *Kócsi András* pankotai községi bíró, a ki egyebként általános szeretetben áll a község polgárai között és igazságosságáról ismeretes, névtelen levelet kapott. Ebben az ismeretlen figyelmezteti, hogy *készüljön a halálra*, sőt nagyon okosan teszi, ha *meggyón*, mert csak *egy pár nap az élete*.

Ezután a névtelen levél írója részletesen elmondja a bírónak, hogy mint fogja megölni. A többek között, ugymond, *mellbe fogja löni*, a mi már egymagában halálos lesz. Tehát a bíró ne számítson tovább az életre.

Kócsi András bíró a levelet átadta a pankotai csendőrségnek, amely erélyes nyomozást indított meg az ismeretlen levélíró után. Valószínűnek tartják, hogy az ismeretlen rossz tréfát csinált, vagy pedig a bírót ellenségei akarják ijesztgetni.

Egyelőre, noha a pár nap már eltelt, a bírónak semmi baja sincs és igen jól érzi magát s nem lehetetlen, hogy meg fogja fordítani a közmondás igazságát eképen: „akit halállal fenyegetnek, az sokáig él.”

— **A miniszterelnök anyósa nagybeteg.** *Bécsből* táviratozzák: *Tisza István* gróf miniszterelnök ma délután három órakor Bécsből elutazott. A miniszterelnök Budapest érintésével Besztercbe ment, sógorához gróf *Bethlen Pál* főispánhoz, a hol anyósa, özv. *Tisza Lászlóné nagybeteg* fekszik. A miniszterelnök felesége, a ki kedd óta időzik beteg anyja ágya mellett, táviratilag hívta *Tisza István* gróftól Besztercbe. *Tisza* gróf a miniszterelnökséghez táviratot intézett, hogy a február 10-ére kitűzött estélyre az összes meghívókat *vonják vissza*.

— **A szerb kormányválság.** *Belgrádból* jelenti egy távirat: *Gruics* volt szerb miniszterelnök kabinetalakítása *sikertelen* maradt, miután pénzügyminisztert nem tudott kapni. A király valószínűleg más politikust fog a kabinetalakítással megbízni.

— **A német trónörökös balesete.** *Berlinből* jelentik, hogy a német trónörökös *Eitel Frigyes* ma délelőtt az első gárdeezred elén a *pozdami* uton lovagolva, lebukott lováról. A trónörökös a rémülten segélyére siető tiszteket be sem várva felkelt a földről és felült rott lovára. Néhány jelentéktelen természetű zúzódáson kívül nagyobb baj nem történt.

— **A szerelmes főherceg.** *Bécsből* táviratozzák: *Ferdinánd Károly* főherceg, a ki tegnap délután Bécsből Prágába ment, ma ismét Bécsbe érkezett. A főherceg a napokban délre

megy, esetleg testvérét, *Autó* főherceget látogatja meg *Rauzában*.

— **Sima Ferenc hazakészül.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: *Sima Ferenc* egy ismerősének levelet írt, amelyben valószínűnek mondja az ő súlyos megbetegedéséről szóló híreket. Az sem igaz, hogy a végső nyomorba jutott volna. *Sima* az igazságügyminisztertől *salvus conductust* kér, mert ügyei rendezésére egy időre *haza szeretne jönni*.

— **Izabella főhercegnő a juristabálon.** Budapestre telegrafálják, hogy *Izabella főhercegnő* ma este odaérkezett, hogy a juristabálon részt vegyen. A főhercegnő a Hungária szállóban vett lakást.

— **Az irodalmi társaság munka-programmja.** A *Kölcsey* egyesület irodalmi szakosztályának rendező bizottsága ma este hat órakor ülést tartott, amelyen a szakosztály legközelebbi felolvasó üléseinek idejét és egyéb nyilvános szerepléseinek sorrendjét állapították meg. Eszerint három újabb napot tűztek ki, amelyek közül *február 23-ikán* felolvasó ülést, *március 15-ikén* hazafias ünnepélyt, és *március 29-ikén* ismét felolvasó ülést tart a szakosztály. Foglalkozott a rendező bizottság eme három üléssel programjával is, azonban ezt csupán akkor teszi közzé, ha a szereplők személyében végleges megállapodás lesz; az ülések előkészítését folyamatba teszik addig is. Elhatározta még a bizottság, hogy *március 15-ikén* este *szabadsglakomát* rendez.

— **Tisza István és a bécsi hírlapírók.** *Bécsből* tudatják, hogy *Tisza István* grófnál ma déli előtt tisztelettel a bécsi hírlapírók küldöttsége, hogy meghívja őt a *Concordia* hírlapíróegylet báljára. A miniszterelnök megígérte, hogy ha váratlan körülmények meg nem gátolják, akkor okvetlenül megjelenik a bálon.

— **Az új campanile veszedelme.** Velenéből az új campanile veszedelméről ad hirt egy hirt egy távirat. E szerint az új campanile fundamentuma megrendült, s annak következtében a *Márkus-tér* egy része *süllyedni kezdett*.

— **A német császár sógorának betegsége.** *Berlinből* táviratozzák: *Bernát* meiningeni herceg, a német császár sógora, vérmérgezős következtében *súlyosan megbetegedett*. A herceget már háromszor operálták. Állapota válságos.

— **A hegyaljai motoros-társulat gyűlése.** Az arad hegyaljai h. s. motoros vasút végrehajtó-bizottsága február hó 7-én délelőtt fél tízenegy órakor a Millenium-vendégház külön (a Széchenyi-utcai bejáratnál balra eső) termében közgyűlést tart, a melynek tárgyai: 1. Az elnökségnek beszámolója az elmúlt négy hónap tevékenységéről. 2. Dr. *Schwarz* Jenő előadása a tervezett motoros vasút közgazdasági jelentőségeiről. 3. *Tory* Gergely gépészmérnök felolvasása a motoros vasutakról, különös tekintettel a tervezett hegyaljai vasútra. 4. Indítványok.

— **Egy római orvostanár bűnpöre.** Annak idején sokat foglalkoztak azzal az orvosi botrányjal, amelynek ügyében most a római szenátus ítéletet fog hozni. A szenátus tagjai rendes bíróságnak alávétve nincsenek, s ezért, ha szenátor fölött kell ítélni, maga a szenátus alakul át rendkívüli bírósággá és hoz ítéletet. A vádlott, a mint az erről szóló római távirat jelenti, *Dantona* nápolyi orvostanár és szenátor, aki három év előtt megoperált egy embert, s az az operáció után rövid idő múlva meghalt. A holttestet fölboncolták, s a hasában egy nagy *vásvondarabot* találtak, a minővel sebeket szoktak bekötözni, a melyet a tanár szórakozottságból a beteg gyomrában felejtett. A mai tárgyaláson a tanár kijelentette, hogy *ártatlannak* érzi magát. Az ítéletet csak napok múlva fogják kihirdetni.

— **Változások a csanádi egyházmegyében.** A megyés püspök az alábbi segédlelkészeket rendelkezte: *Schippner* Lajost Nagybecskerekéről Kis-Szent-Péterre, *Kovács* Lajost *Menyházáról* Nagybecskerekre, *Kern* Ágost fehértemplomi segédlelkészt ugyanoda koadjutorrá, *Gehl* Jánost Obébárról Fehértemplomra, *Kákos* Sándort *Pankotáról* Plosicra, *Németh* Jánost Nákófalváról Sarcsovára, továbbá a következő újonnan felszentelt lelkészeket: *Rossmann* Jánost *Menyházára*, *Pflug* Jánost Obébára, *Lischerong* Mátyást Mokrinra, *Pless* Jánost *Pankotára*, *Siebl* Lőrincet Gattajára, *Prém* Pétert Csanád-Apácára és *Wolf* Jánost Nákófalvára rendelkezte.

— **A vármegyei költségvetések és az ex lex.** Az 1903. évi vármegyei költségvetések tárgyában rendkívül érdekes körrendeletet bocsátott ki a belügyminiszter ez évi február 1-én. A körrendelet konstataálja, hogy az 1903. évi állami költségvetés az országgyűlés által le nem tárgyalván, a vármegyék 1903. évi költségvetései sem vétettek tárgyalás alá s így nem nyerhettek kormányhatósági jóváhagyást. Ennek következtében a vármegyék kénytelenek voltak múlt évi háztartásukat az 1902. évi vármegyei költségvetés korlátaiban alkalmazkodva vezetni. Kijelenti a miniszter, hogy az állami javadalmazás terhére kérelmezett hitelemeléseket, amennyiben azok az 1902. évi megyei költségvetés keretét túlhaladják, nem mint a jövőre előirányzott többszükségleteket, hanem a tényleges állapotnak megfelelőleg a lefolyt költségvetési év lezárásával igazolt tényleges *többletkiadásokat* fogja elbírálás alá venni s amennyiben azok szükségszerű tényleges kiadása, a vármegyék részéről beigazoltatik, azokat érvényesíteni és kiutalni fogja.

— **Nazarénusok szaporodása Aradon.** A legutóbbi időben erősen szaporodtak a nazarénusok nemcsak a vidéken, de Aradon is. Különösen a *Séga* külvárosban szaporodnak az új hit követői, s legtöbben a románok közül térnek át. Annyira nagy számmal történnek az áttérések a nazarénus hitre, hogy *Vancu* J. ségai román tanító a napokban gyűlésre hívta össze a külvárosi románok egy részét, körülbelül háromszázat, s beszédet intézett hozzájuk, hogy maradjanak meg mind régi hitükben s ne hallgassanak a nazarénusok csábításaira.

— **Az Aradi Nemzeti Szövetség munkásképző intézménye vasárnap, február hó 7-én délután négy órakor két nyilvános szórakoztató és szakelőadást tart.** D. u. 4 órakor a *Weitzer* János-utcai iskolában: 1. Dalok: Éneklő a waggonyári dalkör. (*Karnagy Zoltai* Mátyás tanár.) 2. Asztalos Sándor emlékezete. Alkalmi kötetmény, írta és előadja *Kosztika* Mihály, az irodalmi szakosztály titkára. 3. Szakelőadás: Emlékezés az 1849. február nyolcadikai utcai harcra és annak hőseiről. Tartja *Berecz* Károly polgári iskolai tanár. 4. Dalok: Éneklő a waggonyári dalkör. D. u. 4 órakor az *Erzsébet-utcai* leányiskolában: 1. Szakelőadás: Oroszország és Japán háborúja. Tartja *Illés* Zsigmond. 2. Vig magánjelenet. Előadja *Sulik* Kálmán. A belépés mindkét előadásra díjtalan. Ezen előadásokra Arad város hazafias iparosságát és munkásait ezenel meghívja a Munkásképző Intézmény Elnöksége.

— **Letartóztatott merénylő.** Megemlékeztünk arról a kalandról, a mely az elmúlt hetekben két aradi, most a fővárosban élő emberrel történt. Az egyik *Hatos* Tivadar magánhivatalnok, a másik *Györgyössy* Iván ügyvédjelölt. E hó 27-én történt, hogy *Hatos* Györgyössy társaságában a Dob-utcán keresztül a Vörösmarty-utca 12a szám alatti lakására igyekezett. A Csengeri-utca sarkán a jókedvű fiatal embereket megszólította néhány éjjeli lepke, akikkel hosszabb ideig eltréfalgattak. Már éppen el akartak tőlük válni, amikor a Vörösmarty-utca felől lármásan közeledett *Halász* Imre 37 éves droguista segéd, aki rákiáltott *Hatosra*:

— Nem szégyenli magát, hogy uri ember létére mindenféle népséggel összeáll.

— De hát mi köze magának ahhoz, barátom?

Hosszabb szóváltásba keveredtek, amely azzal végződött, hogy Györgyössy Halászt arcul ütötte. Erre ez három lépésre hátrált, elővette a revolverét s rásütötte *Hatosra*, akinek a kabátját horzsolta a lövés. Halász kihallgatásakor azzal védekezett, hogy önvédelemből használta a fegyvert. A vizsgálat folyamán azonban olyan körülmények jöttek napvilágra, hogy a budapesti rendőrség ma szükségesnek tartotta, hogy letartóztassa. Átadták a bírónak.

— **A vérszomjas Bárány.** *Moldován* András huszonegy esztendőes aradi napszamos tegnap este hat órájában épen vacsorát a art vásárolni, mikor a *Kosár* és a *Demeter*-utca sarkán egy régi haragosa, *Bárány* András napszamos késsel támadt rá. A vérszomjas Bárány a balvállán és fején szurta meg *Moldovánt*, és azután kerekét oldott. A legény sebesüléseit *Prohászka* László dr. kerületi orvos költözte be, kijelentvén, hogy azok nem veszélyesek. A vizsgálat folyik.

— **Egy katonarab szökése.** *Pozsonyból* távratozzák: A minapi katonalázadás után általános izgalmat keltett ma, hogy az egész katonaságot alamirozták. A városban újabb zendüléstől tartottak, pedig csupán egy katonarab szökése okozta az óriási lármát. A kaszárnyában ma reggel hat órakor ugyanis a 79-ik gyalogezred egy *Csizmár* nevű rabkatonája, aki már három éven túl szolgál, az őrzetére rendelt katonával épen reggeliért ment. Egyszerre félreszökött és az ablakon keresztül a 10 méter mély árokba ugrott. Az őrség utána lőtt, de eredménytelenül. Erre az egész kaszárnyának riadót fújtak és körülzárták a várat, akkora azonban *Csizmárnak* már tökéletesen nyomaveszett. A megszökött katonának még husz napi fogsága volt hátra.

— **Elfogott házasságszédelgő.** A budapesti rendőrség, a mint lapunknak írják, letartóztatta *Hajnák* Ferenc 45 éves kertészt, házasságígérgetéssel nagyobb összeget csalt ki egy üzleti elárusítótól. Egy varrónőtől pedig állászerzés ürügye alatt csalt ki pénzt.

— **Lefejezett szökevény.** *Berlinből* jelentik, hogy az ottani büntető rendőrség egyik detektívje egy foglyot kísért vonaton az orosz határra. Noha a fogoly erős bilincsekbe volt verve, mégis kinyitotta a kocsi ajtaját és a robogó vonatról leugrott. A detektív rögtön utánaugrott, de épen ebben a pillanatban robogott el a sín páron egy szembejövő vonat, amely a szökni akaró foglyot formálisan lefejezte. A detektív sulosán megsebesült.

— **A város szabályozása.** Az *Aradi Közlöny* tegnapi számában a városzabályozási bizottság üléséről szóló jelentésükbe egy szó kimaradása folytán értelemzavaró hiba csuszott be. Ugyanis *Virágh* Lajos főmérnök nem csak, hogy nem ellenezte a határozathozatalt, de épen az ő szakszerű és alapos fejtegetései szabták meg annak irányát.

— **Pólyás baba a törvényszéken.** Nem mindennapi jelenet játszódott le a nagyváradi törvényszék előtt. Egy olyan ügydarab került a bírák zöld asztalára, amit igazán nem tudtak elintézni, egy siró-rivó pólyás baba. Ugy esett a dolog, hogy a nagyváradi törvényszék büntető tanácsa előtt egy fiatal házaspár jelent meg, akik ágytól, asztaltól elválva éltek. A bíró békítette őket, — de hiába. A menyecske halani sem akart arról, hogy az urához visszaléjen, sőt azt követelte, hogy nyomban itéljék meg neki kis gyermekéért a tartásdíjat. A bíró persze kijelentette, hogy az nem megy olyan hamarosan; mire az asszonyka fogta a könnyű szenderegő kis babát és oda tette a Justitia asztalára:

— No, hát akkor tartásdíj el az urak!

Azzal sarkon fordult és kipenderült a szobából. Mire a bírák magukhoz tértek álmélkodásukból, már messze járt. A tanács elnöke

utána szalasztotta a törvényszéki szolgát — de bizony már a menyecske híre sem volt a környéken. A bíró urak zavarodottan néztek össze, annál inkább, mert a pólyás portéka sirni kezdett és semmiféle paragraffussal nem lehetett elcsitítani. Nem tehetek egyebet, mint hogy odanyomták a hűledező férj karjaiba, hogy vigye az édes anyjához — ha megtalálja...

— **Utások a postakocsikon.** *Hieronymi* Károly kereskedelmi miniszter rendeletileg utasította az összes szállító postamestereket és postahivatalokat, hogy kocsisaikat a postaszállítás szabályszerű eszközlése körül és főleg a tilos utasszállítás utközben való ácsorgás szempontjából szigorúan ellenőrizzék. A minisztert ennek a rendeletnek kibocsátására az a körülmény indította, hogy legujabban is előfordultak esetek, a mikor olyan egyének, a kiket a postakocsis utközben a kocsira felvett, a postakocsist előzetes megállapodásukhoz képest meggyilkolták és kirabolták. A rendelet szigorú ellenőrzésére a kerületi biztosokat ugyanezen rendelettel utasította a kereskedelmi miniszter.

— **Kicsérélt börtárca.** Az Aradi és csanádi egyesült vasutak motorvasutján ma *Montag* csanádmezei birtokos ott felejtette a bőrtárcáját, melyet a vonatkísérő személyzet az aradi és csanádi egyesült vasutak állomásképviselőinek hivatalos helyiségében deponált. Ma délután aztan egy ismeretlen fiatal uri ember jelentkezett a pályaudvaron és kérte az ottfelejtett bőrtárcáját. Tévedésből azonban a *Montag* birtokosát kapta s most az érdekeltek kéri, hogy a saját tárcájáért jelentkezzen a pályaudvaron.

— **Elfogott kabátlovajok.** Az aradi rendőrség ma délelőtt két tolvajt fogott el a barom-vásártéren. Az egyik *Demeter* János kiskovács, a másik *Radócz* János *battonyai* illetőségű ember, akik kiváló előszeretettel fizik a bundalopást. A rendőrség kihallgatás után, miután terhelő adatok bizonyultak rájuk, átkísértette őket az ügyészséghez.

— **Családirtó gazda.** A baranyamegyei *Pal-konya* községben a csendőrség letartóztatta *Kelemen* Abris gazdaembert többszörös gyilkosság miatt. Az eset részletei a következők: Még múlt év december havában történt, hogy *Kelemen* Abris feleségét és két kis gyermekét egy reggel halva találták a lakásban. A szerencsétlenség hírére *Kelemen* Abris tudatta a szomszédokkal, akik az asszonyt és a gyermekeket megfoglalva találták. A hatósági vizsgálat akkor megállapította, hogy a halál *széngáz-mérgezés* következtében történt, de akkor senki sem gondolt arra, hogy a szerencsétlenséget *Kelemen* Abris szándékosan idézte elő, hogy családját elpusztítsa. E napokban azonban kipattant a szörnyű titok: *Kelemen* ugyanis már egy fél év óta udvarolt egy *Lóczi* Mari nevű fiatal özvegyasszonynak, akit különféle ajánlatokkal akart megnyerni szerelmének. Az asszony kijelentette, hogy ha felesége nem lehet, szeretője nem lesz. A kijelentés után egyszer azt kérdezte *Lóczi* Maritól, hogyha özvegy volna elmenne e hozzá feleségül. A menyecske ekkor is kitérő választ adott s *Kelemen* gyermekeit hozta fel akadályul. A türelmetlen szerelmes a tél folyamán a családjánál történt szerencsétlen eset előtt néhány nappal kijelentette, hogy majd segít ő azon, hogy semmi akadály ne legyen az utjukban. December 16-án este *Kelemen* otthon volt a családjával, ekkor s ekkor szénrel jól befűtötte a kemencét, azután lefeküdtek. Mikor az asszony és a gyermekek elaludtak, *Kelemen* észrevétlenül felkelt, szétzúzta a kemence csöveket és kiönt a szobából és elment a kocsimába, hol hajnalig mulatott. Amikor hazament, felesége és a gyermekek már meg voltak fuladva. *Kelemen* állíto, hogy eltemette családját, *Lóczi* Marit felszólította, hogy most már legyen a felesége. Ez az asszony tudta, hogy *Kelemen* maga pusztította el a családját s megborzádt tőle s huzta-halogatta az esküvő kitűzésének napját, két héttel ezelőtt pedig kerekén kijelentette, hogy nem megy hozzá. *Kelemen* ekkor agyonlövéllyel fenyegette *Lóczi* Marit, akit ettől annyira megrémült, hogy a csendőrségnek jelentette az esetet. Kiderítették, hogy csak ugyan *Kelemen* volt a családjának gyilkosa, amiért aztan letartóztatták.

— **Katonazene.** A városi sörözőkban *Kánya* Gézánál holnap, vasárnap a 33. gyalogezred zene kara hangversenyt rendez. Belépti díj 40 fillér. Kezdeté este 8 órakor.

— **Házassági célból ismerkedni** legbiztosabban lehet „Házasulandók Lapja” útján: ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap útján ismeretséget szerezni, mely házasulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot ferfiaktól, különböző hozományú nőktől tartalmaz. Száma 40 fillérért küldetik az „Országos Általános Pályázati Hírlap”-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokat. Kiadóhivatal: Budapest Erzsébet-körút 18. 326

— **Toll Jancsi,** Budapest székes fővárosának leghíresebb és legkedveltebb kis bögös szolista, fiával és zenekarával ma és holnap vasárnap a Központi kávéházban hangversenyez.

— **Pályázatok, betöltendő állások.** Hézagpótló, áldásos célú vállalat az „Országos Általános Pályázati Hírlap”. Cselédeknek, munkásoknak van Magyarországon közvetítőjük, csak az értelmiségbeli álláskeresőknél nincsen. Ezen hiányt célszerűen, olcsón hozzáférhetően pótolja nevezett lap, mely *azonnal* hírt ad az országban megüresedett összes állásokról, ez által minden álláskereső egy helyen központosítva, könnyen áttekinthetően megtalálja megüresedett állásokat, melyekre gyorsan pályázhat, mi által már igen sokan jutottak jó álláshoz. *Szolgálatot tesz az alkalmazást adóknak is, mert minden megüresedett állást ingyen közzé tesz.* Közöltetnek a hivatalos pályázatok, árlejtések, szállítások is. Hetenkint megjelenve, minden számban számos állami, közigazgatási, magántisztviselő, gazdasági, hivatali, pénzügyi, kereskedőegédi, könyvelői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van. Ingyen mellélete: „Házasulandók Lapja”, melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Száma 40 fillér, mely levélbélyegben küldhető. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 19. Képviselők *fiókiadóhivatalok* vezetésére, minden nagyobb vidéki városban kerestetnek. 321

— **Szoba illatok** a legfinomabb minőségekben. 1 üveg 70 fillér *Vojtek* és *Weisz*nál Aradon. 44

A menyasszony nővére.

(Regény a bíróság előtt.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, február 5.

Szomorú hatást vadászó regénybe illő előzményei voltak annak a becsületsértő pernek, amelyt ma tárgyalt a kir. kuria *Sebestyén* Mihály elnöklété alatt.

Némedy Jenő fővárosi díjnok másfél évvel ezelőtt megkérte *Jaud* Gabriellának, egy szerény urileánynak kezét. Az eljegyzést azonban csakis a menyasszony vette komolyan, a vőlegény ellenben csak eszközül használta fel arra, hogy menyasszonya férjénél lévő nőtestvérének udvarolhasson. Célját el is érte, mert egy nap a vőlegény eltűnt s vele együtt *Reme* Béla fogtechnikus felesége is, a menyasszony nővére. *Remené* nem szökött meg egyedül, magával vett összes értékeit és ékszereit is, a melyeket férje vett neki, mintegy 3000 koronáért.

Az elhagyott menyasszony, mikor megtudta vőlegénye eljárását, egy másik nővérel *Faud* Hedviggel felment a polgármesterhez, ahol *Némedy* csalónak, gazembernek és csirkefogónak nevezték, és elmondották, hogy a volt vőlegény csak azért szöktette el nővérüket *Remenét*, hogy ennek 3000 korona értékű ékszereinek árából magát eltarthassa. Midőn *Némedy* visszaérkezett a fővárosba a megszöktetett asszonynyal, és megtudta volt menyasszonyának és annak nővére vádjait, feljelentette mindketőt becsületsértés és rágalmazás miatt. A járásbíró előtt tárgyaláson kinos eset történt. Midőn ugyanis a három nővér összetalálkozott és a két leánynővér alaposan összeszidták asszonynővérüket, — belépett *Reme* Béla a férj, a kit a nagy izgalom szívbeteggé tett, és a vádak hallatára, a melyek feleségét érték, —

összeesett s oly beteg lett, hogy hetekig kellett az ágyat őriznie.

A járásbírósa *felmentette* a két vádlottat nővért úgy a becsületsértés, mint a rágalmozás vétségeinek vádjára alól. A törvényszék megsemmisítette az első bíróság ítéletét és a két vádlott nővért *Jaud Gabriellát* és *Hedviget* fejenként *két korona* pénzbüntetésre ítélte, becsületsértés vétsége miatt.

A kuria mai tárgyalásán *Thassy Pál* koronaügyész helyettes indítványára a panaszos *Neményi* által ez ítélet súlyosbításáért benyújtott semmisségi panasz visszautasításával, hozzájárult a törvényszék ítéletéhez.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az esküdtzéki ciklus. A február 15-én kezdődő esküdtzéki ciklus ezúttal rendkívül rövid tartamu lesz. Mindössze *négy ügy* kerül tárgyalás alá. Az ügyek a következők: február 15-én *Vostynár* Juon siklói lakos, szándékos emberölés, február 17-én *Horda Alexa* tul Vasszille szőlőscsigereii lakos, szándékos emberölés bűntette, február 19-én *Muresán Lázár*, halált okozott súlyos testi sértés és febrár 23-én *Tivity Porfirné* szándékos emberölés bűntette.

§ Egy betiltott gyűlés epilógusa *Bánfi Lajos* hódmezővásárhelyi kőműves 1903. július 14-én „*A főszandár ur önkénykedése*” címmel írt a H. M. Vásharhelyen megjelenő *Alföldi munkáslap* 9. ik számában, melyben nagyon sértő szavakkal támadta *Farkas Mór* csanádmegeyi központi járási főszolgabíró, mert július 11-ére szociálista gyűlés tartására nem adott engedélyt. A gyűlést Földesákon akarták megtartani. A kőművesnek hangulatos cikke a többiek között így szól:

Földesáki elvtársaink! Postán küldünk hozzátok egy nemzeti színű diszkötelet. Kössétek Csanádmegeye diszmarhájának a nyakára! Majd küldünk diszkolompot is a jámbornak. Főszandár ur! egyszer vitézül megmentette kend a hazát. Várhatja érte az érdemkeresztet. Hanem ezt majd mi is segítünk a gyomrára tűzni kendnek.

Alásszolgája főszandár ur! A viszontlátásig! Volt szerencsénk! (Bár ne lett volna!)

Ezért a dologért került a vádlottak padjára *Bánfi Lajos* a ki a tárgyaláson megbánóan kért bocsánatot *Farkas* főszolgabírótól s azzal védekezett, hogy a cikket felháborodásában írta. A bizonyítási eljárás befejezése után az esküdttek eltérően az ügyész indítványától, ki izgatásban kérte vádlottat bűnsnek kimondani, verdiktjükben becsületsértésben mondták ki *Bánfi Lajost* bűnsnek. Az ítélet alapján a bíróság *Bánfi* 14 napi fogházra és 50 korona pénzbüntetésre ítélte. *Bánfi* az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett be.

§ Soós bíró a törvényszék előtt. A megvesztegetéssel vádolt dr. *Soós Kálmán* törvényszéki bíró ügyét hétfőn, február hó 8-ikán kezdi tárgyalni az igazságügyminiszter által delegált pestvidéki törvényszék büntető tanácsa. A tárgyaláson *Rónay Kamill* kir. táblai bíró fog elnökölni, a vádat dr. *Magyar István* királyi ügyész képviseli, a védelmet *Vaisz Sándor* látja el. A tárgyalásra számos tanu (nagy részét ügyvéd) van beidézve, úgy hogy ítéletre előreláthatólag majd csak kedden este kerül a sor.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 5.

A lanya időjárásunkban a hó, jég teljesen elolvad és busásan nedvesíti a földet.

Szinte sok is lesz már a termésre a nedvesség, melynek előnye, hogy a férgeseket kikapuztatja, de viszont kárt tehet a veteményben.

Az üzlet élettelen marad és előre rem lehet látni, mikor áll be kedvezőbb fordulat.

A hetivásárra mintegy 7—800 mm. buza és 500 mm. tengeri hozatott be.

Mai gabona-árak: Az árak, 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I-ső minőségű 7.20—7.30.

Buza közép 7.00—7.10

Tengeri 4.60—4.70.

Rozs névleges jegyzés 5.60—70.

Arpa névleges jegyzés 4.90—5.00.

Zab névleges jegyzés 5.00—5.05.

Íranyzat változatlan.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 5.

Delidőzsde. Buzakinálat mérsékelt, vételkedv gyöngye. Nyugodt íranyzat mellett 12,000 métermáza került forgalomba, tartott árakon. Egyéb gabonanemek változatlanok. Időjárás derült.

Estidőzsde. Berlin $\frac{1}{4}$, Páris 35 magasabb.

Zárulat 12 órakor:

Buza áprilisra	7.86—7.97
Buza októberre	7.66—7.67
Rozs áprilisra	6.55—6.56
Rozs októberre	6.50—6.51
Zab áprilisra	5.50—5.51
Zab októberre	5.50—5.51
Tengeri májusra	5.30—5.31
Tengeri júliusra	5.41—5.42
Repce augusztusra	11.30—11.40

Zárulat 5 órakor:

Buza áprilisra	7.86—7.87
Buza októberre	7.67—7.68
Rozs áprilisra	6.54—6.55
Rozs októberre	6.54—6.55
Zab áprilisra	5.49—5.50
Zab októberre	5.49—5.50
Tengeri májusra	5.29—5.30
Tengeri júliusra	5.41—5.42
Repce augusztusra	11.30—11.40

Zárulat 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	665.50
Magyar hitelrészvény	762.—
Leszámitolóbank részvény	460.—
Rima-Murányi vasúti részvény	474.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	666.—
Közúti vasút	591.—
Városi villamos vasút részvény	324.50

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: Preisz Samuné szül. Lichtensten Sarolta, *Lajta Szt. Miklós.* — Preisz Samu, *Lajta Szt. Miklós.* — With Adolf, *Debrecen.* — Bogdán Miklós, *Déva.* — Rosenberg Irén, *Varasd Teplíc.* — Löwy Frigyes, *Saaz.* — Gratz Ferenc, *Ottenschlág.* — Pich Hugó, *Reichenberg.*

REGÉNY-CSARNOK.

Az Antikrisztus csodái.

— Regény. —

Írta: *Lagerlöf Zelma.*

Az Aradi Közlöny-nek fordította:

Chelnoky Viktor.

(61)

(Folytatás.)

Akármiyer hatalmas volt is ez a signora, csinos nem volt egy cseppet sem. S annak a hatalomnak ellenére is, amelyivel bírt, sem szeretreméltó, sem megnyerő nem volt. Nem tréfálva parancsolt s nem nevetéssel jutalmazott. Nehézkés, esetlen volt a teste s nehézkes, esetlen a lelke is.

De ma, ezen a napon, mikor ebédet s innivalót adott a szegényeknek, szinte egészen mássá lett; mintha kicserezték volna. A mi szigetünkön lovagias nép lakik. Ezek között a szegény emberek között nem volt egy sem, aki érezte volna az angol signorával, hogy jót cselekszik velük. Imádták, de csak mint asszonyt. Ugy ültek le az asztalhoz, mintha maguk szörű ember asztalához ülnének. Ugy bántak vele, mint ahogy a vendégek bánnak házlasszonyokkal. Ma én tisztellek meg azzal, hogy elmegyek hozzád, holnap te tisztelsz meg az eljöveteleddel. Így s nem másképp.

A signora ott állt a város háza lépcsőjén s áttekintett az asztalokon. S mikor az öreg esztergyálosnak megtöltötték a poharát, az öreg, aki az asztal fején ült, felállt s meghajolva szólt:

— Az ön egészségére signora!

S így cselekedtek mindannyian: kezüket a szívükre tették s meghajoltak előtte. Talán jó lett volna, ha a signora életében már előbb

is találkozott volna ilyen lovagiassággal. Miért feledtették el vele a hazájában a férfiak, hogy az asszonyok azért vannak a világon, hogy imádják őket?

Ít úgy látszott, mintha mindenki titkos szerelemben égne érte. Így bánnak az emberek a nővel a mi nemes szigetünkön. Mit nem adtak azért az ételért s italért, amit a signora nyújtott nekik! Odaadták a fiatalágukat s az olyan ember méltóságát, aki tudja magáról, hogy kívánatos. Beszédet mondtak róla:

— Nemeslelkű signora, ön, aki idejött hozzánk a tengeren át, ön, aki szereti Sziciliát... — s a többi.

S a signora megmutatta, hogy pirulni is tud. S mikor bevégezték a tevédek, az angol signora ajka vonaglani kezdett. Husz évvel fiatalabb lett. Ez kellett neki.

Ott volt a számárhajcsár is, aki az angol asszonyosságokat fel szokta vezetni Tre Castagnóba. — Rendesen beléjük szokott szeretni, mire visszatérnek. Most kinyílt a szeme s másként látta a jótékony angol signorát is. Nemcsak a gyengéd s finom testet, meg a lágy bőrt kell tisztelni, hanem az erőt s hatalmat is. A számárhajcsár hirtelen elejtette a kését s villáját, felkönyökölt az asztal szélére, úgy bámulta a signorát. S a többi számárhajcsár is úgy tett, mint ő. Ugy terjedt ez a dolog, mint a pestis. Az angol signora körül forró lett még a levegő is a sok tüzes pillantástól.

S nemcsak a szegények szerettek bele. Favara Ugo ügyvéd odament hozzá s azt susogta a fülébe, hogy ő ennek a szegény országnak a Gondviselése.

— Találtam volna csak előbb olyan asszonyra, mint ön! — mondta.

Képzelsen magának valami vén madarat, mely sok esztendeig volt fogva kalitkában, egészen zilált, kopott a külseje s a tolla elvesztette minden fényét. S egyszerre jön valaki, megsimogatja, visszaadja a tollának a régi fényét. Képzelse el ezt, signora!

Ít volt a nápo'yi mandolinjátékos is. Elővette a mandolinját s énekelni kezdett ott az ültő helyén. Hiszen tudja, hogy hogyan szokott énekelni, hogyan tája el a nagy száját s milyen rutul mondja ki a szavakat. Legtöbbször olyan, mint valami vonagló féreg. De látta-e, hogy a szemében angyal lakik? Angyal, aki mintha sirna a bűnbocsásunkon s tele van boldog döröszéggel. S a mandolinjátékos ez este egészen angyal volt. Ugy emelte fel a fejét, mintha Istennel telt volna el, rnyedtt teste megszívódott s büszke életkedvvel egyenesedett fel. Holthaivány orcája színes lett. S énekelt, énekelt úgy, hogy a hangok mint aranyos pillangók hagyták el ajkát s a levegőt ujongással, pajkos jókedvvel töltötték be.

Mikor eljött az este, oda vonultak mind a görög tempomhoz. Ez volt az ünnep fénypontja. Mi mindent adott itt a diamantebeliának a signora!

Hozatott orosz énekesnőt s német variétéművészt. Volt ott angol öklöző s amerikai ezermester. De mi volt mindez az ezüstfehér holdfényhez s a régi emlékekhez hasonlítva! Mintha görögöknek, a művelődés előbarcosainak érezték volna magukat, mikor odaülhettek ismét a saját maguk ódon színházában a kőpadokra s a megrepedező oszlopok közt kitékintettek a gyönyörű vidékre.

A szegény emberek nem fukarkodtak, kiadták magukból az örömet, melyet magukba vettek. Nem takarékoskodtak az ujjongással, fardhatatlank voltak a tapsban. A színpadon szereplők tetszéssel elhalmozva végezték a dolgukat.

Valaki arra kérte az angol signorát, hogy lépjen fel a színpadra. Hiszen minden lelkesedés csak neki szólt. Álljon szembe a tömeggel és érezze maga is ezt a lelkesedést. S elmondta neki, hogy milyen mámorító, milyen fel-emelő, milyen feltüzelő ez.

Ez az ajánlat megtetszett a signorának. Fiatalkorában szokott énekelni s az angol nők soha sem félnek az énekléstől. De egyébként mégsem tette volna talán meg, hanem most olyan jókedve volt! S azért szívesen beleegyezett, hogy énekeljen valamit ezeknek az embereknek, akik annyira szeretik.

(Folytatása következik.)

Hatóságilag engedélyezett végeladás!

Révész Nándor

könyv- és papirkereskedés összes áruai

ugymint: **könyv, papir, írószerek, rajztömbök, ténta, üzleti könyvek**

és minden e szakmába vágó áruk most **mélyen a beszerzési árakon alul**

Szabadság-tér, Deutsch Testvérek volt üzlethelyiségeiben csak rövid ideig tart a végleges kiárúsítás.

Az üzlet végleges megszüntetése!

NAPIREND.

Február 6. Szombat. Róm. kath. naptár: Dorottya — Protestáns naptár: Dorottya — Izraelita naptár: Sabbat, Jithro. — Görög-keleti naptár (január 24.): Xene. — A nap két 7 óra 7 perccor, nyugszik 4 óra 49 perccor.

Kölosay-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11¹/₂—12¹/₂ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1¹/₂—2¹/₂ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekllyemuseum helyisége mellett ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, délen, nyugaton. sok helyütt csapadék.

Február 6. A névtelen asztaltársaság közgyűlése este 8 órakor (Porcán-vendéglő.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1904. évi január hó 1-től. —

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Gyorsvonat délután	4.21	Személyvonat d. u.	3.32
Személysz. tv. d. u.	4.45	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szv. Szolnokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.50
Gyorsvonat délután	12.11	Gyorsvonat reggel	8.08
Soborsinig délután	2.04	Személyvonat d. e.	10.50
Személyvonat d. u.	4.07	Radnáról délután	2.36
Radnára délután	6.35	Gyorsvonat délután	4.06
Gyorsvonat este	7.18	Radnáról vas. és ün. e.	8.13
		Személyvonat este	9.05
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.59
Szeged felé:		Szeged felől:	
Személyvonat reggel	5.—	Személyvonat reggel	8.35
Vegyesvonat reggel	7.10	Vegyesvonat este	7.06
Személyvonat d. u.	4.11	Személyvonat éjjel	10.33
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahonról sv. reg.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat délelőtt	11.—
Gurahonc g sv. d. u.	4.30	Személyvonat este	6.56
		Pankotáról sv. este	9.20

Motormenetek

Arad—Városháza és Mezőhegyes között.	
Battonya felé reggel	8.04
Battonya felé d. u.	12.01
Mezőhegyes felé este	5.29
Mezőhegyes felől reg.	6.48
Battonya felől d. e.	11.30
Battonya felől d. u.	4.01
Arad—Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza között.	
Kétegyháza felé reg.	6.10
Kétegyháza felé d. u.	12.35
Kétegyháza felől d. e.	12.—
Kétegyháza felől este	6.06

IDEGENEK ARADON.

— Február 4. —

Fehér Kereszt szálloda. Deutsch Miksa kereskedő Győr. — Pápai Ignac utazó Budapest. — Lang Lajos igazgató Budapest. — Kolbau Zsigmond utazó Bécs. — Hoffman István magánzó Lunka. — Münz Lajos utazó Budapest. — Fürst Albert utazó Bécs. — Moesári Mór utazó Bécs. — Komodina Koszta utazó Budapest. — Jasoritz Gyula kereskedő Budapest. — Vadász Simon kereskedő Budapest. — Nikolits Sándor kereskedő Budapest. — Elek Miklós utazó Budapest. — Lichtman Sándor utazó Budapest. — Tauber Károly hivatalnok Budapest. — Körös Dezső utazó Budapest.

Központi szálloda. Ifj. Sporzon Pál tanár Debrecen. — Lanfer Zsigmond utazó Budapest. — Adler József utazó Budapest. — Ifj. Pilff Gyula birtokos Nagypál. — Deutsch Gyula utazó Bécs. — Kiss József utazó Budapest. — Hauser Lajos utazó Budapest. — Altman Mór utazó Budapest. — Stern Leó gyári igazgató Budapest. — Schreier Viktor bankhivatalnok Budapest.

Nemzeti színház.

Bérlet 124. sz. Páros.

Szombaton, 1904. évi február hó 6 án:

A koldus és királyfi.

Víg operette 3 felvonásban. Mark Twain elbeszélése nyomán írta és zenéjét szerzette: Sziklay Kornél.

SZEMÉLYEK:

Edward	Singhoffor V.	Elmina	Répásy G.
Czinóber báró	Polgár S.	Pintye, koldus	Békéssy Gy.
Ananasz	Győre Alajos.	Lillom Kató	Pajor Agnes.
Caméleon	Juhász S.	Pezt	Rózsa Lili.
Pupus	Liget V.	Kukorica	Fóti Frida.
Richard lovag	Németh J.	Varju, koldus	Juhai József.

Közdete este 7 és fél órakor.

Ingusz I. és fia tankönyv kiadványai.

Telefon 517.

Minden más kiadónál megjelent tankönyv raktáron van.

- Csik János 16 fali olvasó tábla.
- " " Abc. ára kötve 50 fillér, 2-ik kiadás.
- " " Olvasókönyv a népiskolák II. o. számára, ára 60 fill.
- " " Olvasókönyv a népiskolák III. o. számára, Aradmegye földrajzával, ára 80 fill.
- " " Olvasókönyv IV. osztály számára ára 1 korona.
- " " Aradmegye földrajza, külön lenyomat a Csik-féle min. engedélyezett népisk. olvasóból. Két térkép és számos illusztrációval ellátva, ára keménykötésben 50 fill.

Értesítő könyvecske.

Kiadva az aradi tanítótestületek segélyalapja megbízásából, célszerű ujtásokkal. Ára kötve 12 fillér.

Aradmegye közli térképe, készült Aradon Réthy L. és fia jóhírű lithografiai műintézetben, 6 színben vastag velin papíron, ára 20 fill.

Aradmegye térképvázlata, a térképrajzoltatás előfogalma, ára jó rajzpapíron 06 fill.

Lejtényi Sándor féle térképvázlatok. IV. kiadás. Magyarország hegy és vízrajzi és politikai vázlata, ára laponként 12 fillér. — Európa, Ázsia, Afrika, Észak- és Dél-Amerika, Ausztrália és Osztr. Magy. Monarchia térképvázlata, ára laponként 06 fillér.

Gyűjteményes kiadás védőborítékban 1 kor. 90 fill.

Lejtényi-féle Herbarium, 3. kiadás, ára 1 kor. 50 fill.

Lejtényi-féle Herbarium román nyelven, ára 1 kor. 50 fill.

Dr. Hunyady József, a magyar helyesírás rendszere, az új miniszteri utasítás szerint, II. kiadás, ára 40 fill.

Sófalvy-Pataky Kis Phonomimikai

Teljes kiadás sajtó alatt.

az olvasástanítás kezdete, ára kötve 24 fill. Ezen könyvecske főleg oly iskoláknak készült, ahol egy vagy más okból más abc-t kénytelen a tanító használni. Vezérkönyv hozzá díjtalan. — Teljes kiadás előkészületen.

Kovács Kázmér Szavalókönyv iskolai ünnepségekre, kiegészítette és átdolgozta Maurer Mihály aradi tanító, ára 50 fill.

Kovács Kázmér 101 örökszép magyar népdal (szöveg), ára 40 fill.

Záray Odön földrajz a népiskolák IV. oszt. számára, 13. kiadás, második, a legújabb népszámlálás adatai szerint átdolgozott lenyomat, ára kötve 60 fill.

Kun-Fülöp Csath, Gazdasági Ismételő Iskolai olvasókönyv. Ez az egyetlen könyv, mely az az évben megjelent ezen iskoláknak szóló tanterv szerint átdolgozott kiadásban jelent meg, 3. kiadás 25—40 ik ezer, ára kötve 1 korona. Készült az Aradi nyomda részvénytársaság nyomdájában.

12 éves nagy képes árjegyzékünk megjelent. Minden tanítónak kívánatra bérmentve ingyen megküldjük.

Kitűnő tisztelettel
Ingusz I. és fia,
könyvkereskedése.

ARADMEGYEI TAKARÉKPENZTÁR.

Vagyon. **Mérleg-számla 1903. évről.** Teher.

	Összeg			Összeg					
	Korona	fil.		Korona	fil.	Korona	fil.		
Pénztár álladék			423,878	04	Részvénytőke			600,000	
Váltótárca			7,499,256	26	Rendes tartalék-alap	800,000	—		
Ingatlan kölcsönök			1,842,080	—	Rendkívüli tartalék-alap	192,488	87		
Záloglevél kölcsönök			3,406,422	35	Záloglevél biztosítéki-alap	500,000	—		
Előlegek értékpapirokra			179,316	—	Árfolyam különbözeti tartalék-alap	29,594	58		
Előlegek folyó számlában értékpapirokra, bekebelezett kötvényekre és árukra			4,012,623	09	Ingatlan értéksökkenési tart.-alap	20,000	—	1,542,083	45
Más pénzügyintézeteknél elhelyezett tőkék			224,731	55	Tisztviselői nyugdíj-alap			157,711	18
Záloglevél biztosítéki alap értékpapirjai:					Betétek könyvecskékre	11,035,841	75		
378700 k. 4% magyar koronajáradék	363,552	—			Neuman Ede alapítvány	10,785	65		
100.000 k. 4% Magy. lesz. és pénzváltó bank zogl.	98,000	—			Dániel Gergely alapítvány	2,773	35		
17.000 frt. 4% magyar földteherment. köt.	33,150	—			Hász Sándor alapítvány	2,531	15		
50 db = 5000 frt. 4% Magy. jelz hitelbank ny. köt.	11,650	—	506,352					11,051,931	90
Záloglevél készlet:					Betétek folyó- és cheque-számlán	1,256,689	38	12,308,621	28
174 500 k. 4 1/2%-os zálogl. vál. á 97 1/2			170,137	50	Hitelezők			127,625	38
Értékpapír készlet			363,079	—	Visszleszámított váltók			783,540	23
Ingatlanok			159,800	—	Forgalomban lévő 4 1/2%-os záloglevelek	2,898,300	—		
Tisztviselői nyugdíj-alap értékpapirjai:					Forgalomban lévő kisorsolt 4 1/2% záloglevelek	45,400	—	2,943,700	—
20 drb. Aradmegyei takarékpénztári részvény			32,000	—	Hátrálékos tőke kamat-adó			20,653	37
Leltár álladék	7,669	51			Fel nem vett osztalékok	1,000	—	9,615	25
Leírás	1,669	51	6,000	—	Fel nem yett záloglevél szelvények	8,615	25		
Hátrálékos kamatok			40,827	27	Előre felvett kamatok	107,679	41		
					Átmeneti kamatok (zálogleveleknél)	41,532	—	149,211	41
					Nyereség egyenleg:				
					áthozat 1902. évről	15,301	—		
					1903. évi tiszta nyereség	208,440	51	223,741	51
			18,866,503	06				18,866,503	06

Arad, 1903. december 31-én.

Ring Géza, s. k.
ügyvivő-igazgató.

Fodor Gyula, s. k.
titkár- és cégvezető.

Mategowsky Károly, s. k.
főkönyvelő.

A Z I G A Z G A T Ó S Á G:

Bing Vilmos, s. k.
igazgatósági elnök.

Herzel Bernát, s. k.
igazgató.

Ifj. Kintzig János, s. k.
igazgató.

Neuman Samu, s. k.
igazgató.

Wadowsky Gusztáv, s. k.
igazgató.

Jelen mérleget a számtételi fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, azt helyesnek és teljesen rendben levőnek találtuk.
Arad, 1904. január 19-én.

Dániel László, s. k.
f. ü. b. elnök.

Lilienberg Sándor, s. k.
f. ü. b. tag.

Sarlot Domokos, s. k.
f. ü. b. tag.

Fuchs Ignác, s. k.
f. ü. b. póttag.

Az „Aradmegyei Takarékpénztár“ felügyelő-bizottságának jelentése az 1903. évi mérleghez.

Tisztelt közgyűlés!

Van szerencsénk a t. közgyűlésnek jelenteni, hogy a reánk ruházott feladatnak hiven megfelelően, a lefolyt 1903. évben is éber figyelemmel kísértük az Aradmegyei takarékpénztár ügyvitelét; ismételten megvizsgáltuk a pénztárakat, az értékálladékokat, az okmányokat és a könyvvezetést, miáltal állandóan tudomással birtunk az intézet ügyeinek szabályszerű, pontos menetéről, valamint meggyőződést szereztünk arról a példás rendről, mely az ügykezelés minden ágában uralkodik.

Az igazgatóság által elénk terjesztett 1903. évi mérleget beható vizsgálat alá vettük, tételenkénti rovincsolás útján összeegyeztettük azt és az annak kiegészítését képező könyviteli kivonatokat a vonatkozó okmányokkal és az üzleti könyvek bejegyzéseivel, az összes értékek álladékat pedig darabonkénti leltározás útján állapítottuk meg.

Megnyugvással jelenthetjük tehát a t. közgyűlésnek,

hogy az intézeti alapszabályok és a kereskedelmi törvény rendelkezései minden tekintetben érvényre jutottak, továbbá, hogy a bemutatott 1903. évi „Mérleg-számla“ adatai az intézet valószínűségi vagyoni állapotát tüntetik fel és hogy a „Veszteség és nyereség számla“ szerint kimutatott 208.440 korona 51 fillér tiszta nyereség az 1903. évi valószínűségi eredményt képviseli úgy, hogy az 1902. évről áthozott 15.301 korona nyereség-elővitellel együtt helyesen számol be az igazgatóság 223.741 korona 51 fillérnyi összes tiszta nyereség feiől.

Mindezek alapján hozzájárulunk az Aradmegyei takarékpénztár igazgatóságának jelentéséhez, valamint a 223.741 korona 51 fillérnyi tiszta nyereség mikénti felhasználása iránti javaslatához, melyet elfogadásra ajánlunk a t. közgyűlésnek.

Végül a magunk részére kérjük és az igazgatóság működésére nézve indítványozzuk, hogy a szokásos felmentvényt megszavazni méltóztassék.

Arad, 1904. január 19.

Az Aradmegyei takarékpénztár felügyelő-bizottsága:

Dániel László, s. k.
f. ü. b. elnök.

Lilienberg Sándor, s. k.
f. ü. b. tag.

Sarlot Domokos, s. k.
f. ü. b. tag.

Fuchs Ignác, s. k.
f. ü. b. póttag.

APRÓ HIRDETESEK.**Lakás.**

A Viztorony melletti Flórián-utcában ujonan épült házban egy három szobás modern lakás kiadó. Értekezni földszint I. sz. ajtó. 404

Nagy üzleti helyiség

Szabadság-tér 17. sz. alatt f. évi május 1-től kiadó. 363

Ujonan épült ház,

kényelmes uri lakással, fürdőszobával, kerttel eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 378

Lakás.

Kossuth utca 52. sz. a. 4 szoba, alkov, sat. álló lakás május hó 1-től kiadó. Értekezni Barkó Ferencz vágóhídi igazgatónál telefon utján (Közvágóhid.) 393

A radnai-ut 3. szám

alatt levő korcsma és bolthelyiség, istálló és lakással május hó elsejétől kiadó. Esetleg előbb is átvehető. Bővebben értekezni lehet Walder S. és Fia és Urmánczy János urak fűrészgári irodájában. 389

Csendes társat

keresek 2000 forint tőkével, 300 forint évi haszon és a tőke biztosított. — Czim a kiadóhivatalban. 386

Kiadó üzlethelyiségek

Salacz-utca Solymos házban, egy nagyobb és egy kisebb üzlethelyiség jutányos árban kiadó. A nagyobb helyiség melyben jelenleg szabó üzlet van május 1-től a kisebbik helyiség pedig azonnal. 395

Keresek

oly egyént, ki készpénzét, legkevesebb huszezer koronát, ipari vállalatba fektetné, illetve kölcsönt adna 8 százalékos kamattal fizetésre. A kölcsön 10 évre szükséges, mikor is készpénzben visszafizetnék, a kölcsön kiváratra az ipari munkára és annak ingatlanjaira bekebelezhető első helyre. Ajánlatokat kérek 8 százalékos felirással e lap kiadóhivatalához teljes címmel ellátva. 397

Egy teljesen jó karban levő két lóerejű

G Á Z - m o t ó r,

amely most is üzemben van, méltányos áron eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Weltzer János toll.

Nikkellezett acélból.

Kapható: Ingman L. és Fiaéknál. Telefon 807.

„Vasuti hivatalnok“

levelek vannak a kiadóhivatalban.

Mely független,

csinos, intelligens, finom lelkű úri nő lépne állandó benső barátságba egy 36 éves 5000 kor. fizetésű gyermektelen özvegy állambizonyosokkal, ki barátságát esetleg anyagiilag is támogatná. Részletes személyleírást tartalmazó levelek kormegjelöléssel kéretnek „diskrét úri barát“ jellegű alatt, lepecsételve e lap kiadóhivatalába. 405

Egy csinosan

berendezett utcai szoba, külön bejárattal, bérbe adandó. Szent László-utca 6. sz. alatt. 402

+ Elzsirosodást +

ártalmatlanul eltávolít annélkül, hogy az életmódot változtatni kellene Thiele zsírtmentesítő tea. Csomag 175 fillér, 4 csomagnál bérmentes (utánvételes) küldés. Ludwig Thiele Droguist, Mannheim. 3491

353—1904. pm.

Hirdetmény.

A vízmosások megkötésére vonatkozó eljárás egyszerűsítése iránt a m. kir. földművelésügyi minisztérium rendeletet bocsátván ki, erről az érdekelteket arról értesítem, miszerint ezen rendelet hivatalomban bárki által megtekinthető. Arad, 1904. évi január 25-én.

Intitoris Kálmán s. k. polgármester.

Narancs és citrom**ajánlat!**

1 láda 300 db	narancs	ára 8.— K
1 „ 200 „	„	7.50 „
1 „ 360 „	„	7.50 „
1 „ 160 „	„	9.— „
1 „ —	citrom	8.— „

Vidéki megrendelés azonnal ellintéztetik.

Tisztelettel

370

Zelekuntyán György

déliügyművelő kereskedő

Aradon, Szabadság-tér 20. sz.

Alkalmi bevásárlási forrás.

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész

ARAD, TEMPLUM-UTCA

Minorita-palota.

Arany-, ezüst- és zálogjegyek megvételnek. 92

ARADI ELSŐ TAKARÉKPÉNZTÁR.**Meghívás**

az „Aradi Első Takarékpénztár“

részvényeseinek

vasárnap, 1904. évi február hó 21-én délelőtt 10 órakor

az intézet üléstermében (Atzél Péter-utca 1. szám) tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Elnöki intézkedés az alapszabályok 28. §-a értelmében.
2. Határozathozatal a részvénytőke és tartalékalap felemelése és az igazgatóságnak erre vonatkozó megbízatása tárgyában.
3. Az alapszabályok 9., 11., 12., 17., 19., 22., 23., 24., 29., 44., 48., 54., 55., 60., 64., 72., 76., 107. és 108. §§-ainak, valamint a nyugdíj szabályzat 1. és 3. §§-ainak módosítása.

Az alapszabályok 16. §-ának értelmében szavazati joggal bíró t. cz. részvényesek, valamint ezek alapszabályszerű képviselői felkéretnek, hogy részvényeiket, vagy az ezekről szóló köz- vagy hitelintézeti letéti igazolványaikat, a képviselők pedig ezenkívül meghatalmazásaikat 1904. évi február hó 20-ig az intézeti főpénztárnál nyerendő elismervény ellenében letéteményezni sziveskedjenek.

Aradon, 1904. évi január hó 28-án.